

diate subiecti, regulares, nec non monasteria utriusque sexus, conventus et collegia, ac capitula ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praefatorum, ac in eisdem regnis commorantium et consistentium¹, ad conferendum et contribuendum prout laici in dicto subsidio decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum seu sisarum super vino, aceto, oleo et carne in dictis regnis colligendis et consumendis impositarum, et durante sexennio proximo, a dicto primo die augusti MDCXXXII ut praefertur inchoato, dumtaxat, et non ultra, teneri et obligatos esse (non tamen quoad praefatas quatuor rerum species, quas ex propriis terrenis seu decimis aut aliis quibuscumque redditibus propriis per se vel alios etiam affectuarios suos vel etiam ex elemosynis percipiunt, et pro divino eultu, seu propriis vel familiarum suarum usibus consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint); et elapso praedicto sexennio exactio respectu ecclesiasticorum cesset, et nullatenus quovis praetextu vel causa continuari possit, etiamsi integra summa praefatorum decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi adhuc non fuisset exacta; quodque, si ante sexennium huiusmodi finem summa decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi confecta fuerit, ecclesiastici praedicti amplius contribuere, et dictas gabellas seu sisas, ut praefertur, solvere non debeant, sed praesens gratia expiret, nullaque sit eo ipso, tenore praesentium decernimus; volentes etiam quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti solvere recusantes opportunis iuris et facti remediis per Ordinarios ecclesiasticos locorum

¹ Aptius commorantia et consistentia (R. T.).

tantum ad solutionem huiusmodi cogantur, non autem coram iudicibus laicis sive exactoribus earumdem gabellarum sive sisarum, neque quibusvis aliis iudicibus aut ministris (sub poena excommunicationis maioris, ac aliis poenis a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis inflictis et comminatis ipso facto incurrendis, a quibus a nemine praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente absolvi, etiam vigore quorumcumque privilegiorum apostolicorum et cruciatuae sanctae nequeant), conveniri nullo modo possint, seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valeant: quibus Ordinariis, sub interdicti ingressus ecclesiae ac suspensionis, nec non omnibus et singulis maiestatis tuae officialibus et ministris, cuiusvis status, gradus, conditionis, dignitatis et preeminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque speciali nota dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis et commissariis etiam cruciatuae praefatae, ceterisque omnibus, aliisque ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praefatae excommunicationis maioris poena eo ipso incurrenda, districte praecipiendo mandamus, ut, divini iudicii memores, ne clerum et ecclesiasticos indebite, neque ultra, praeter aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum, gravent quomodolibet, nec a quoquam gravari permittant, et, nedum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobservantes ad sententiarum, censurarum et poenarum praedictarum declarationem et promulgationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares, etiam exemptos nobisque et Apostolicae Sedi immediate subiectos, solvere recusantes, ad quamcumque simplicem eorundem exactorum requisitionem, etiam exequutive, ac qua-

¹ Forsan legendum nec (R. T.).

cumque appellatione remota, auctoritate nostra procedant.

Hoc subsidium loco quorumcumque aliorum subsidiorum, decimarum, etc. solvi mandat.

§ 5. Volumus autem quod istud subsidium decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis succedat loco quorumcumque aliorum subsidiorum super millionibus per nos hactenus approbatorum et concessorum, ita quod illorum vigore nihil amplius a quoquam exigi possit; quodque pecuniae, ex praefatis subsidiis et gabellis seu sisas; ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exigendae, in praefatos et non alios usus convertantur, super quo maiestatis tuae conscientiam oneramus.

Clausulas necessarias addit.

§ 6. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in quibusvis generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis, ecclesiis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus et collegiis, et aliis praefatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda esset, illorum tenores

praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Ut autem praesentes nostrae litterae, cum opus fuerit, ad omnium notitiam facilius devenire possint, decernimus, ut eorum exemplis, etiam impressis, manu alicuius publici notarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Praesentiumque transumptis credi iubet.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v martii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 5 martii 1633, pontif. anno x.

CDLIX.

Super exemptione cleri regnorum Castellae et Legionis a solutione decimae¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Hodie, pro parte charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis exposito, quod laici subditi regnorum Castellae et Legionis eiusdem Pilippi regis in eorum comitiis seu curiis de anno MDCXXXII proxime praeterito habitis (animadvertentes subsidium decem et octo millionum nummorum aureorum aliis a praefatis subditis suis pro fidei catholicae defensione et obedientiae erga sanctam Romanam Ecclesiam conservatione sibi oblatum, et a nobis per nostras in simili forma Brevis sub die XXIX maii anni MDCXXIX expeditas litteras ad novem annos approbatum et confirmatum, ob non-

Refert ea quae statuta sunt in praecedenti Constitutione.

¹ Ex regist. in Secret. Brev.

nullas causas effectum sortiri non posse, imo penitus cessasse, eundem vero Philippum regem, ad reprimendum fidei orthodoxae hostium conatus, gravissimis assidue sumptibus urgeri, eiusque aeraria pene exhausta esse, itaut, nisi de alio extraordinario, celerique et prompto subsidio provideretur, idem Philippus rex eosdem sumptus in tam laudabilem ac Deo gratam et Reipublicae Christianae utilem causam convertendos diutius ferre difficile posset¹), aliud servitium sive subsidium, quod in totum summam decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius similis millionis, sex annorum a primâ die mensis augusti anni proximi praeteriti MDCXXXII inchoatorum spatio, trium scilicet millionum et unius quarti alterius millionis huiusmodi pro quolibet anno, persolvendum, conficere deberet ex gabellis sive nuncupatis aliis impositis et auctis super vino, aceto, oleo et carne in dictis regnis Castellae et Legionis colligendis et consumendis, non solum per ementes et vendentes solvendis, sed etiam per eos, qui praefatas rerum species percipiunt ex propriis terrenis vel afflictibus, aut respective emunt in uvis vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu aliis ex quovis alio reddito et introitu habent et consumunt, praestare prompte obtulerant; et, postquam nostra et huius Sanctae Sedis licentia seu approbatio accessisset, etiam ecclesiastici eorundem regnorum in subsidio huiusmodi contribuere, gabellasque seu sisas praedictas, iuxta litterarum nostrarum in formâ Brevis super concessione praedictae licentiae seu approbationis expediendarum formam, continentiam et tenorem, persolvere deberent: nos, ex causis in expositione praedicti Philippi regis expressis inducti, ut scilicet ipse Philippus rex bellorum

¹ Male ed. M. I. eundem... regem... posse (R. T.).

contra fidem catholicam ingruentium et praecipue charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Romanorum regis in imperatorem electi in Germania ad reprimendum Svecorum invasiones aliorumque haereticorum conatus bellum ad praesens gerentis necessitatibus infra tempus opportunum subvenire posset, ideo, propter urgentes et extraordinarias necessitates huiusmodi, motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulas ecclesiasticas personas, tam seculares, quam cuiusvis Ordinis, etiam exempti et Apostolicae Sedi immediate subiecti, regulares, necnon monasteria utriusque sexus, conventus et collegia, ac capitula ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eisdem regnis commorantes et consistentes¹, ad conferendum et contribuendum, prout laici, in dicto subsidio mediante solutione praefatarum gabellarum seu sisarum super vino, aceto, oleo et carne in dictis regnis colligendis et consumendis impositarum et auctarum, et durante sexennio proximo a primâ die dicti mensis augusti MDCXXXII inchoato, et non ultra, ac sub certis modo et formâ tunc etiam expressis, eâ vice teneri et obligatos esse decrevimus. Voluimus tamen quod praedictum subsidium decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis succedere deberet loco quorumcumque aliorum subsidiorum per nos hactenus super millionibus approbatorum et concessorum, ita quod illorum vigore nihil amplius a quoquam exigere posset; quodque pecuniae per dictos ecclesiasticos in praefatis gabellis solvendae in praefatos et non in alios usus converterentur, et aliis, prout in nostris de super in simili formâ Brevis hodie expeditis litteris, quarum tenores praesentibus

¹ Vel commorantia et consistentia, ut pagina 326 a (R. T.).

haberi volumus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis plenius, continetur.

§ 2. Cumque aliis, etiam dicti Ferdinandi regis in imperatorem electi contemplatione et intuitu, ac supplicationibus ipsius Philippi regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, per alias similiter nostras sub die v. februarii dicti anni MDCXXXII expeditas litteras¹ unam semel persolvendam decimam, quae in totum ad summam sexcentorum millium ducatorum monetae Hispaniarum ascenderet, iuxta taxam seu repartitionem a venerabili fratre Caesare patriarcha Antiocheno, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio, faciendam, omnium fructuum, reddituum et provenientium, obventionum et emolumentorum ac distributionum quotidianarum, necnon pensionum annuarum cleri secularis et quorumvis Ordinum, institutorum, et societatum, ac militiarum quarumcumque (non tamen hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani) regularis, non solum Castellae et Legionis, sed etiam aliarum provinciarum et ditionum Hispaniarum et insularum illis adiacentium, ac aliis sub certis modo et formâ similiter tunc expressis indixerimus et imposuerimus:

§ 3. Considerantes praefatum servitium sive subsidium decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi non modo praefatam concessionem super similibus millionibus a nobis de anno MDCXXXIX sed etiam quascumque alias concessionem et gratias super aliis milionibus per quosvis Romanos Pontifices praedecessores nostros regibus Hispaniarum eiusdem Philippi regis praedecessoribus ac eidem Philippo regi respectivè factas excedere, ac sublevationi cleri regnorum Castellae et Legionis consulere, et, ne clerus praedictus duplici excessivoque onere, millio-

¹ Quas vide sup. pag. 272 (R. T.).

num scilicet et decimae huiusmodi, gravetur, providâ ratione praecavere volentes, motu, scientiâ et deliberatione ac potestatis plenitudine similibus, ratam et quantitatem, quam illi de dicto clero eorundem regnorum Castellae et Legionis (exceptis tamen infrascriptis) hactenus et impostorum ratione praefata¹ decimae solverint, eidem clero regnorum Castellae et Legionis, scilicet praefatis qui illam solverint, modo tamen et formâ sequentibus, restituendam esse et restitui debere decernimus et mandamus; onusque eandem ratam ut praefertur restituendi, tenore praesentium, super clero aliorum regnorum, provinciarum, seu ditionum, ac insularum praefatae decimae solutioni obnoxiarum, qui in solutione subsidii praedictorum novem et decem millionum cum dimidio alterius millionis nihil omnino conferunt, iniungimus et imponimus.

§ 4. Quocirca eidem Caesari patriarchae moderno et pro tempore existenti nuncio huiusmodi per praesentes committimus et mandamus, ut eandem ratam decimae, iuxta formam praefatarum litterarum persolutam et persolvendam per praefatos de clero ipsorum regnorum Castellae et Legionis, a clero praefatorum aliorum regnorum, provinciarum et ditionum ac insularum eiusdem decimae solutioni obnoxio, iuxta taxam et repartitionem ab eodem nuntio faciendam, iuris ac facti remediis, ac sub sententiis, censuris et poenis eius arbitrio infligendis et moderandis, etiam exequutive, ac omni et quacumque appellatione, reclamatione et recursu remotis et sublatis, per se suosque delegatos exigat et exigi faciat, illamque eidem clero ipsorum regnorum Castellae et Legionis, scilicet illis, qui (exceptis tamen, ut praefertur, infrascriptis) illam solverint, restituat, ac restitui faciat realiter et cum effectu.

¹ Aptius praefatae (R. T.).

Totamque decimam super ceteros Hispaniarum ecclesiasticos dividit.

Mandata haec de re nuncio apostolico dat.

Nonnullis a
restitutione exi-
mit.

§ 5. Sub hoc autem decreto et mandato de restituenda rata dictae decimae soluta et solvenda comprehendere nolumus praeceptores, banalivos et priores Ordinum militiarum praedictarum regnorum Castellae et Legionis, neque episcopos, archiepiscopos, metropolitanos et primates eorundem regnorum Castellae et Legionis, qui praedictae decimae solutioni consenserint, nec quatuor sanctae Romanae Ecclesiae cardinales in Romana curia praesentes, ac ecclesiastica beneficia et seu pensiones quascumque in praedictis regnis Castellae et Legionis obtinentes, qui pro concessione approbationis subsidii praefati decem et novem millionum cum dimidio apud nos efficaciter iteratisque officiis institerunt, minusque eorundem regnorum Castellae et Legionis monasteria, conventus, collegia et loca regularia, praeterquam sanctimonialium, eorumque praepositos, superiores et personas regulares, qui et quae praefatam decimam solvere conventualiter vel aliis iuxta eorum solitum stilum consenserint, quibus nihil restituendum esse declaramus. Ut autem clerus regnorum, provinciarum seu dominiorum ac insularum solutioni dictae decimae obnoxius ex impositione huiusmodi oneris restituendi seu solvendi ratam dictae decimae praefato clero regnorum Castellae et Legionis minus, quantum fieri potest, gravetur, volumus praefato oneri restituendi minime subiacere hospitalia hospitalitatem actu exercentia, ecclesias et loca pia quaecumque ex elemosynis dumtaxat viventia, ac rectores parochialium ecclesiarum, quarum centum¹, alia vero beneficia obtinentes, et in aliquo ex eis residentes, quorum insimul quadraginta ducatos auri de camera fructus, redditus et proventus annuatim non excedunt.

¹ Pessime edit. Main. habet certum (T. A.).

§ 6. Et ut ceteri de dicto clero regnorum, provinciarum seu ditionum et insularum huiusmodi facilius hoc novum onus sustinere valeant, illis terminum annorum trium, vel quatuor, aut quinque, arbitrio eiusdem nuncii incipiendum, ad restituendam praedictam ratam decimae in annuis aequalibus et distinctis solutionibus per eundem nuncium proportionabiliter assignandis concedimus.

§ 7. Volumus autem, quod finita exactione praedictae decimae sexcentorum millium ducatorum monetae Hispaniae, ac finita praedicta restitutione, gravamen praefatum impositionis et restitutionis cesset eo ipso sine spe illius prorogationis vel novae concessionis.

§ 8. Decernentes, praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 9. Non obstantibus praemissis, ac omnibus illis, quae in singulis litteris praefatis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 10. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitae, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v martii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 5 martii 1633, pontif. anno x.

Terminum
trium annorum
praeficit ad re-
stituendum.

Finitaque ex-
actione huiusmo-
di onus subia-
tum esse decla-
rat.

Clausulae.

Transumptis
danda fides.

CDLX.

Confirmatio transactionis initae inter dominos cardinales ab Harrach et Pallottum, Summi Pontificis delegatos, et Ferdinandi imperatoris plenipotentiariorum, super bonis ecclesiasticis regni Bohemiae; qua quidem transactione praedicta bona, crassante eo in regno haereticorum rebellionem usurpata, regi conceduntur; ecclesiasticis autem certa pars vectigalis, quod salis appellatur, adiudicatur¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Sancta mater Ecclesia, super fundamentum Apostolorum et Prophetarum ipso summo angulari lapide Christo Iesu aedificata, non modo aeterni sacerdotii dignitate ab ipso Christo insignita est, verum etiam in vestitu deaurato circumdata varietate, temporalium bonorum possessione exornata, ut nec pulchritudini deessent ornamenta, nec maiestati praesidia. Quapropter apostolica Romanorum Pontificum sollicitudo non in iis tantum prospiciendis versatur, quae spiritualis traditae sibi caelitus potestatis munia respiciunt, verum etiam ad ea pastoralis vigilantiae suae partes sedulo intendit, per quae bonorum temporalium earundem ecclesiarum conservationi, quantum cum Domino fieri potest, opportunam ratione providetur.

Ferdinando
imperatore ec-
clesiarum ab
haereticis dire-
ptarum bonis
consulente,

§ 1. Alias siquidem, cum, concitata retroactis temporibus in regno Bohemiae per principes et potestates tenebrarum rebellionem, furentibusque etiam armata haeresi seditionibus bellisque intestinis, multa bona et iura ecclesiastica partim direpta, partim occupata et usurpata fuissent, et tunc temporis detinerentur, ac² charissimus in Christo filius noster Fer-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Coniunct. ac nos addimus, nam durat adhuc regimen perdens a particula cum (R. T.).

dinandus Romanorum rex in imperatorem electus, pro suo avito et spectato religionis et fidei catholicae zelo profligatis, auxiliante Domino Deo exercituum, rebellibus haereticis, sedatisque armorum motibus fidei praedictae in dicto regno et illi adiacentibus provinciis, bonorumque ecclesiasticorum restitutioni totis viribus incumberet:

§ 2. Nos, ex causis tunc expressis, dilectis filiis nostris Ernesto Adalberto ab Harrach, ecclesiae Pragensis ex concessione et dispensatione apostolica praesuli, nec non tunc nostro et Apostolicae Sedis apud eundem Ferdinandum regem in imperatorem electum nuncio Ioanni Baptistae, S. R. E. presbyteris cardinalibus, Pallotto, respective nuncupatis, super bonis, decimis, primitiis, rebus, iuribus et actionibus quibuscumque ecclesiasticis regni Bohemiae praedicti (non tamen ad hospitale S. Ioannis Hierosolymitani quomodolibet spectantibus) cuiuscumque qualitatis, quantitatis et valoris fuissent, ac quocumque praetextu vel causa occupata et usurpata essent, et detinerentur, tam nostro et eiusdem Sanctae Sedis quam cleri secularis et regularis eiusdem regni nominibus, cum praedicto Ferdinando Romanorum rege in imperatorem electo conveniendi, concordandi et transigendi, ac de eisdem bonis disponendi, prout ad fidei catholicae in eodem regno propagationem et manutentionem eisdem expedire visum fuisset (reservata tamen nobis et eidem Sedi de bonis, iuribus et redditibus vigore litterarum nostrarum desuper confectarum assignandis¹ nostro et dictae Sedis arbitrio ad Dei servitium et ecclesiarum dicti regni utilitatem disponendi omnimoda facultate et potestate) plenam et liberam potestatem et auctoritatem apostolicam auctoritate concessimus et impartiti sumus,

Urbanus
cardinalibus ab
Harrach et Pal-
lotto facultatem
concedit cum
eo transigendi
cleri secularis
et regularis no-
mine.

¹ Male edit. Main. legit assignandi (R. T.).

et alias, prout in nostris desuper in simili forma Brevis expeditis et in infrascripto instrumento insertis litteris plenius continetur.

Qui concordiam interueniunt.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, Ernestus et Ioannes Baptista cardinales praedicti, in vim litterarum nostrarum huiusmodi, unâ cum dilectis filiis Maximiliano comite de Thautmansdorff, Gulielmo comite Slavata, et Othone libero barone de Hostitz, ab eodem Ferdinando rege in imperatorem electo ad hoc specialiter deputatis, ad certam inter se conventionem super bonis, decimis, primitiis, rebus, iuribus et actionibus ecclesiasticis regni praedicti devenerint, prout plenius continetur in instrumento publico desuper confecto, tenoris subsequentis, videlicet:

Instrumenti transactionis tenor.

Concordiae tenor.

In nomine Domini. Amen. Cum (recuperato regno Bohemiae ex singulari Dei beneficio per sacram caesaream maiestatem serenissimum et invictissimum principem dominum Ferdinandum, huius nominis secundum, Romanorum regem in imperatorem electum, eundemque dictae Bohemiae regem, ac omnibus haeresum ministris inde electis, catholicaeque religionis cultu et exercitio inibi restituito) pro parte ecclesiasticorum dicti regni multae quidem, ut asseritur, praetentiones et controversiae contra et adversus reges¹ et cameram dicti regni et quamplures dicti regni duces, principes, comites, barones, equites, civitates, communitates, et alios quoscumque subditos regni, bona ecclesiastica in dicto regno possidentes (possessionatos vulgo nuncupatos), de et super eorumdem bonorum ecclesiasticorum ad ecclesias, monasteria, tam virorum quam mulierum, aliaque beneficia ecclesiastica, tam secularia quam

Nonnulli ecclesiarum bona delinebant.

regularia, spectantium et grassante haeresi in dicto regno diversimode alienatorum recuperatione, ac illorum et fructuum perceptorum restitutione, rebusque aliis, motae et deductae fuerint et in dies moveantur et deducantur; illa autem, ob temporis antiquitatem et praetensas praescriptiones, aliasque exceptiones, quae pro eorumdem possidentium parte obiciuntur, difficiles ad in iudicio prosequendum detegantur, itaut non, sine diuturnis inextricabilibusque et dispendiosis litibus ac magno catholicae religionis in eo regno restituendae stabiliendaeve detrimento, terminari posse videantur: proinde, negotio ad Sanctissimum Dominum nostrum Urbanum divinâ providentiâ Papam VIII delato, iussuque Sanctitatis Suae desuper communicato consilio, primo, mediante illustrissimo et reverendissimo domino Ernesto presbytero cardinale ab Harrach archiepiscopo Pragensi et illustrissimo domino Carolo Caraffa episcopo Aversano tunc apud sacram caesaream maiestatem praefatam Suae Sanctitatis et sanctae Sedis Apostolicae nuncio, cum eadem sacrâ caesareâ maiestate Ferdinando imperatore et rege praedicto in ecclesias ecclesiasticasque personas beneficentissimo et in haeresibus extirpandis catholicaeque religione in dicto regno restituendâ stabiliendâque studiosissimo, et deinde etiam in sacrâ congregatione illustrissimorum et reverendissimorum dominorum S. R. E. cardinalium super Fide Propagandâ deputatorum, tandem, post plures tractatus et maturas consultationes desuper habitas, in eam deliberationem communi voto devenit, ut, ad longas, dispendiosas et inextricabiles lites, quae desuper verisimiliter exoriri possent, praecidendas, simulque ecclesiarum, monasteriorum ac beneficiorum ecclesiasticorum dicti regni indemnitati, ac praefati imperatoris, uti regis dicti regni, ducum, principum, co-

Sed cum difficile esset ea in iudicio evincere ob temporis diuturnitatem.

De consilio sacrae Congregationis de Propagandâ Fide.

¹ Videretur legendum regem (R. T.).

Deventum est ad concordiam.

mitum, baronum, equitum, nobilium, civitatum, communitatum, et aliorum quorumcumque subditorum regni, bona ecclesiastica ut praefertur possidentium, conscientiis consulendum, catholicam fidem et religionem in ipso regno confirmandam, augendam et conservandam, ac pro bono publico quietis et pacis inter ecclesiasticos et laicos regni supradicti, mutua conventio fiat, per quam idem serenissimus dominus Ferdinandus imperator electus, uti Bohemiae rex, nomine suo suorumque in eodem regno Bohemiae haeredum et successorum quorumcumque in perpetuum, Sanctissimo Domino nostro Papae Urbano VIII et sanctae Sedi Apostolicae, et, pro illis, illustrissimo et reverendissimo domino Ernesto S. R. E. presbytero cardinali ab Harrach archiepiscopo Pragensi et illustrissimo et reverendissimo domino Ioanni Baptistae S. R. E. presbytero cardinali Pallotto archiepiscopo Thessalonicensi, nuntio apostolico, plenipotentiaris a Sua Sanctitate deputatis, in beneficium Ecclesiae et catholicae religionis universique cleri in supradicto Bohemiae regno, perpetuum annum redditum quindecim cruciferorum, quartam partem unius floreni Rhenensis constituentium, super quolibet modio salis, quem vulgò Grosskueffen vocant, quod in praefatum regnum Bohemiae undequaque introducitur, vel in ipso Bohemiae regno effodiatur, seu excoquetur, vel alias quomodolibet conficiatur (si quando salis fons seu salina in dicto Bohemiae regno in usum veniat), in favorem eorumdem ecclesiasticorum, ac per ministros et officiales eorum nomine deputandos a kalendis praesentis mensis martii et ab inde in posterum in perpetuum exigendum, realiter et cum effectu tradet atque assignet; vicissim vero, pro parte praedictorum ecclesiasticorum, iura quae ipsi habent et eis competunt supra et pro infradicendis bonis

Qua statuitur ut certa pars vertigalis, quod in regno pro sale solvitur, ecclesiasticis adhibetur.

ecclesiasticis, ut infra, alienatis aut oppignoratis et possessis, in favorem praedicti serenissimi domini Ferdinandi imperatoris electi, uti Bohemiae regis, suorumque in eodem Bohemiae regno haeredum et successorum quorumcumque in perpetuum catholicorum legitime intrantium, et quibus ipse serenissimus dominus Ferdinandus et praedicti eius haeredes et successores Bohemiae reges dederint, simpliciter, perpetuo, ex causâ assignationis ac mutuae conventionis praedictae cedantur et concedantur (modo tamen et formâ, ac sub reservationibus, conditionibus et pactis infra latius descriptis, contentis et annotatis), quam quidem conventionem Sanctissimus Dominus Noster ex causis supradictis, ac de eiusdem sacrae congregationis sententiâ probavit.

Hinc est quod anno a Nativitate eiusdem Domini millesimo sexcentesimo trigesimo, indictione decimatertiâ, die vero octavâ mensis martii, pontificatus praedicti Sanctissimi Domini nostri Urbani divinâ providentiâ Papae VIII anno VII, regnum autem serenissimi domini Ferdinandi imperatoris electi, Romani XI, Hungarici XII et Bohemici XIII, in nostrum notariorum in solidum rogatorum praesentium ad haec specialiter vocatorum et adhibitorum praesentiâ praesentes et personaliter constituti

Illustrissimus et reverendissimus dominus Ernestus S. R. E. presbyter cardinalis ab Harrach, archiepiscopus Pragensis, ac illustrissimus et reverendissimus dominus Ioannes Baptista S. R. E. presbyter cardinalis Pallottus, archiepiscopus Thessalonicensis, eiusdem Sanctissimi Domini nostri et sanctae Sedis Apostolicae apud sacram caesaream maiestatem praedictam cum facultate de latere legati nunciis, ex unâ, ad haec et infrascripta a praelibato Sanctissimo Domino nostro Papa

¹ Edit. Main. legit Papa (R. T.).

per eius litteras apostolicas in formâ Brevis sub datum Romae, apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die VII mensis iulii anni MDCXXXIX, pontificatus sui anno VI, cum amplissimâ facultate deputati, prout docuerunt per litteras praedictas, quas originaliter nobis notariis in solidum rogatis tradiderunt et consignarunt ad effectum praesenti instrumento inserendi et registrandi, infrascripti tenoris, videlicet:

Pontificiam Breve, quo delegatis apostolicis facultas conceditur concordiae instrumentum stipulandi.

Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam. Inter gravissimas, multiplicisque apostolicae servitutis curas, quibus pro nostri pastoralis officii debito iugiter angimur, illa nos praecipue sollicitos habet, ut sacrosanta fides catholica, dispersis atque conculcatis inimici hominis zizaniis, ubique gentium inviolata vigeat et propagetur, haeresesque et alii damnati errores e mentibus christifidelium, ubi peccatis hominum facientibus irrepserunt, per immensam Dei bonitatem penitus evellantur. Quapropter nos, qui militantis Ecclesiae regimen, omnimodamque universi dominici gregis a Christo Domino curam in beatissimo Petro apostolorum principe accepimus, etsi nos ad omnium salutem procurandam debitores agnoscamus, iis tamen provinciis peculiari vigilantia studium impendimus, quae, dexterâ Dei faciente virtutem, e manibus haereticorum non ita pridem ereptae opem et operam nostras magis implorare dignoscuntur, piosque catholicorum principum conatus atque desideria ad id tendentium favoribus et gratiis prosequimur opportunis. Cum itaque, concitata retroactis temporibus in regno Bohemiae per principes et potestates tenebrarum rebellione, furentibusque cum armata haeresi seditio-nibus, bellisque intestinis, multa bona et iura ecclesiastica partim direpta et partim occupata et usurpata fuerint, et ad praesens detineantur, charissimus vero in

Christo filius noster Ferdinandus Romanorum rex in imperatorem electus, pro suo avito et spectato religionis et fidei catholicae zelo, profligatis, auxiliante Domino Deo exercituum, rebellibus haereticis, sedatisque armorum motibus, fidei praedictae in dicto regno et illi adiacentibus provinciis honorumque ecclesiasticorum restitutioni totis viribus incubuerit¹, et eorumdem haereticorum conversioni, haeresumque praedictarum extirpationi piâ sollicitudine iugiter invigilet: nos (sperantes² negotium restitutionis, extirpationis et conversionis praedictarum eo faciliores progressus habiturum fore, quo maior in ecclesiarum, bonorum et iurium possessionibus, in dictis regnis et provinciis, praeteritorum temporum huiusmodi confusione, ut praefertur, occupatis, usurpatis et detentis, nedum benignitas et indulgentia ab hac Sanctâ Sede ostendatur, sed etiam indemnitati ecclesiarum praedictarum, quantum cum Domino possumus, consulatur; nobisque persuadentes praedictum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem³ electum, ob praeclaram⁴ eius in nos et Sanctam Sedem observantiam, atque in reductione regni et provinciarum huiusmodi ad eisdem Ecclesiae gremium et verae fidei praedictae confessionem nostramque et pro tempore existentis Romani Pontificis obedientiam singulare studium, infrascriptâ facultate, tamquam materie⁵ suae pietatis exercendae usurum, eamque ostensurum tam in ecclesiis, monasteriis et locis piis, quae adhuc extant, conservandis et manutenendis, quam dirutis et eversis in dies instaurandis, occupatisque recuperandis, hisque sufficienter dotandis, ac reliquis denique

¹ Potius legeretur *incumbat* (R. T.).

² Pessime edit. Main. legit *speramus* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *imperatorum* (R. T.).

⁴ Edit. Main. habet *praeclarum* (R. T.).

⁵ Male edit. Main. legit *materiae* (R. T.).

vulneribus, quae eorumdem temporum confusione ecclesiae ipsae maxima acceperunt, medendis et sanandis), de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotium propagandae in universo mundo fidei praepositorum consilio, dilecto filio nostro Ernesto Adalberto S. R. E. presbytero cardinali ab Harrac nuncupato, ecclesiae Pragensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesuli, necnon venerabili fratri Ioanni Baptistae archiepiscopo Thessalonicensi, nostro et Sedis Apostolicae praedictae apud eundem Ferdinandum regem in imperatorem electum nuncio, super bonis, decimis, primitiis, rebus, iuribus et actionibus quibuscumque ecclesiasticis regni Bohemiae praedicti (non tamen ad hospitale S. Ioannis Hierosolymitani quomodolibet spectantibus) cuiuscumque qualitatibus, quantitatis et valoris fuerint, ac quocumque praetextu vel causâ occupata et usurpata sint et detineantur, tam nostro et eiusdem Sanctae Sedis quam cleri secularis et regularis eiusdem regni nominibus, cum praedicto Ferdinando Romanorum rege in imperatorem electo conveniendi, concordandi et transigendi, ac de eiusdem bonis disponendi, prout ad fidei catholicae in eodem regno propagationem et mantentionem eisdem expediri visum fuerit (reservatâ tamen nobis et eidem Sedi de bonis, iuribus et redditibus vigore praesentium assignandis nostro et dictae Sedis arbitrio ad Dei servitium et ecclesiarum dicti regni utilitatem disponendi omnimodâ potestate et facultate) plenam et liberam potestatem et auctoritatem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impartimur. Non obstantibus nostris de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, et exprimendo valore beneficiorum, ac de non tollendo iure quac-sito, aliisque cancellariae apostolicae regulis, necnon piâ memoriae Simmachi,

quae incipit *Non liceat*, ac Pauli II, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de rebus Ecclesiae non alienandis, ac quibusvis aliis apostolicis, nec non in universalibus, provincialibus et synodali-bus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quarumcumque ecclesiarum, monasteriorum et bonorum¹ piorum foundationibus, ac, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet, concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII mensis iulii MDCXXXIX, pontificatus nostri anno VI. — M. A. MARALDUS:

Et illustrissimi domini Massimilianus comes de Thautmansdorff (baro de Gkichemberg, Negars, Burgass et Totzenbach in Bischoffsteinitz Mirschass et Iselcetzionitz, sacrae caesariae maiestatis consiliarius arcanus actualis et camerarius), Gulielmus quoque comes Slavata (gubernator domus Novodomensis d'Nlum et Kosclemburg dominus in Heulus Platz Skosclemburg et Teltel hypothecarius possessor domini Silelnicensis, praefatae caesariae maiestatis consiliarius arcanus actualis et camerarius, eiusdemque uti regis in haereditario regno Bohemiae supremus cancellarius, necnon supremus in eodem regno haereditarius pincerna), et Otto liber baro de Hostitz Infalichaff Heinrisgrin et Schocha et Linair (supradictae caesariae maiestatis consiliarius imperialis, aulicus, camerarius, necnon germanicus in haereditario regno

Mandatum Ferdinandi imperatoris suis delegatis.

¹ Forsan legendum *locorum* (R. T.).

Bohemiae vice cancellarius) ex altera partibus, ad haec et infrascripta ab eadem sacra caesarea maiestate serenissimi Ferdinandi imperatoris et regis per publicum mandatum seu patentes litteras imperiales sub datum Vienna die XVI februarii anno MDCXXX, regnorum eiusdem Romani XI Hungarici XII et Bohemici XIII, cum amplissima facultate pariter deputati, prout similiter docuerunt per publicum mandatum seu litteras imperiales antedictas, quod seu quas nobis, ad effectum praesenti instrumento inserendi et registrandi, tradiderunt et consignarunt, tenoris infrascripti, videlicet:

Nos Ferdinandus II, divina favente clementia electus Romanorum imperator, semper augustus, ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae rex, archidux Austriae, dux Burgundiae, marchio Moraviae, dux Lucemburgiae, et inferioris et superioris Silesiae, Barbantiae, Styriae, Carinthiae, Carniolae Wirtembergae et Thechae, princeps Sveviae, marchio inferioris et superioris Lusitaniae, comes Habsburgi, Tyrolis, Ferratis, Kyburgi et Goritiae, lantyravius¹ Alsaciae, marchio sacri romani imperii, Burgoricae dominus, marchiae Sclavonicae, portus Naonis et Sabinarum, recognoscimus et notum facimus, tenore praesentium, omnibus et singulis, inter mala, quae plurima secum vehit haeresis, hoc in primis adesse solere compertum, quod, ubi ea invaluit, ibi, pleraque quidem alia agi omnia fierique praepostere, ea vero, quae Deo et ecclesiis, earumque ministris ad veri² cultus conservationem data et consecrata sunt, in omnes alios usus rapi ferrique et profanari solent; veluti superiori³ proximo, eoque, quod illud antecessit, seculo, in haereditario nostro Bohe-

miae regno accidit, in quo, cum, partim aliunde illati, partim in eius ipsius gremio nati, atque perniciosi quidam⁴ in fide errores inolevissent, ea cum ipsis fere omnium rerum confusio, ecclesiarum quam maxime⁵ et rerum ad eas pertinentium direptio, alienatio et distractio insequuta est, cui plures antecessorum nostrorum Romanorum imperatorum eorumdemque Bohemiae regum tametsi pro sua in Deum pietate remedi voluisse admodum sit credibile, non potuisse tamen ex eo fit verisimile, quia, quod voluisse credimus, non perfecisse videmus, iniquitate nimirum hominum, temporumque necnon bellorum necessitatibus impeditos⁶, imo forte similibus interdum alienationis actibus quae perperam ab aliis facta approbare coactos. Nos igitur, quibus, gloriosa a Deo concessa victoria, praedictum haereditarium regnum nostrum ab haeresibus purgare et in meliorem statum vindicare datum est, tametsi eodem favente et auxiliante Deo ea gesserimus, quibus sancta solaque salvifica catholica religio nostra tuta in hoc regno esse possit, tametsi etiam, ut in alios eiusdem regni ordines, ita in ecclesiasticum praecipue statum eximia tum beneficia tum ornamenta liberali et larga manu contulerimus, quibus ille, si non contentus esset, certe suum per iniuriam ante amissorum dolorem abunde solari possit, nihilominus, cum nihil nobis antiquius sit, quam ea procurare et agere, quibus non ipsi tantum nos, nostrique in haereditario nostro Bohemiae regno haeredes et successores quicumque in perpetuum, liberiores in conscientia, verum in foro etiam externo contra lites et querelas super bonis et iuribus huiusmodi, per iniuriam temporum, ut praefertur, ab Ec-

¹ Forsan legendum *landgravius* (R. T.).

² Edit. Main. habet *vere*.

³ Edit. Main. legit *superioris* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *quidem* (R. T.).

² Legerem *ecclesiarumque maxime* (R. T.).

³ Perperam ed. Main. legit *impeditus* (R. T.).

clesia abstractis et avulsis, notas vel movendas quietiores esse possimus, possessorum quoque, qui ea nunc tenent, omnimodae securitati contra quorumcumque possidentium actiones consulere volentes, tum et culpam¹, si qua² hac in re contracta est, omnimode abolere cupientes, in primis vero ac praecipue ad maius incrementum praefatae sanctae catholicae fidei et religionis nostrae, transactionem firmam, securam et perpetuam super bonis et iuribus eiusmodi faciendam et consulendam duximus. Ac proinde, communicato cum beatissimo domino nostro Urbano huius nominis VIII divina providentia sanctae Romanae et universalis Ecclesiae summo Pontifice hac super re et intentione nostra consilio, intellectaque propensa ad hoc ipsum et pia³ Suae Sanctitatis voluntate, sicut eadem Sua Sanctitas ad hoc negotii tractandum et transigendum ex sua parte plenipotentiariorum mandatarios et coramissarios suos iam tum sub datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII iulii MDCXXXIX, constituit; ita nos quoque, matura prius habita cum proceribus et nobilibus consiliariis nostris hac super re deliberatione, ex nostra parte tamquam haereditarius Bohemiae rex nostro et haeredum ac successorum nostrorum quorumcumque in perpetuum in eodem regno Bohemiae nomine, plenipotentiariorum nostros illustres, ac generosum⁴ fideles, nobis dilectos, videlicet, consiliarium arcanum actualem ac camerarium nostrum Maximilianum comitem de Chautmansdorff⁵ (baronem de Gleiohemberg, Negass, Burgass et Chotzenbach in Biscoffteimitz, Mirselass et Trechctzioffitz) Gulielmum quoque comi-

¹ Male edit. Main. legit *culpa* (R. T.).

² Edit. Main. legit *quae* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *pie* (R. T.).

⁴ Emenda, benigne lector, si putas (R. T.).

⁵ Lect. Main., prout est, in seqq. nomin. et ut. damus (R. T.).

tem Slavatum (gubernatorem domus Novodumensis de Klum et Koscheberg, dominum Neuhaus Blatz Koschemberg, et Teltsech, hypothecarium in possessorem domini Melnicensis, consiliarium arcanum actualem camerarium, nostrumque ut regis in haereditario regno nostro Bohemiae supremum cancellarium, necnon supremum quoque in eodem regno haereditarium pincernam) tum et Ottonem liberum baronem de Hostitz in Falkenart, Heinrisgrisi, et Schoccha et Linass (consiliarium imperialem nostrum aulicum camerarium, necnon germanicum in haereditario nostro regno Bohemiae vicecancellarium) deputare et constituere voluimus, prout adeo praesentium tenore eosdem plenipotentiariorum, mandatarios et commissarios nostros deputamus atque constituimus, plenam atque liberam potestatem iisdem dantes atque concedentes nostro, tamquam Bohemiae regis, nostrorumque haeredum et successorum quorumcumque in perpetuum nomine, cum praedictis Suae Sanctitatis plenipotentiariorum conveniendi, concordandi et transigendi de et super iuribus, actionibus et praetensionibus, quae et quas clerus tam secularis quam regularis praedicti nostri regni Bohemiae habet, seu habere praetendit, super bonis stabilibus, decimis, primitiis, aliisque rebus ecclesiasticis in eodem regno usurpatis, occupatis seu alienatis, necnon pro cessione¹ iurium, actionum et praetensionum vigore conventionis, concordiae seu transactionis, ut praefertur, ab iisdem plenipotentiariorum nomine Sanctissimi Domini nostri et sanctae Sedis Apostolicae, universique dicti regni cleri recipienda², et in illorum compensationem bona quaecumque, etiam stabilia, iura, actiones, redditus ac proventus, cuiuscumque naturae, valoris, quantitatis et qualitatis fuerint, quocumque nomine

¹ Male edit. Main. legit *proessione* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *recipiendae* (R. T.).

nuncupentur, etiamsi ex regularibus, ac quantumvis privilegiata et necessario declaranda seu hic vel alibi exprimenda forent, pleno iure, etiam irrevocabiliter et in perpetuum, Sanctissimo Domino nostro Papae Urbano VIII, et sanctae Sedi Apostolicae, ac, pro illis, plenipotentariis a Sua Sanctitate, ut praefertur, nominatis¹ et deputatis in² beneficium Ecclesiae et solius salvificae catholicae religionis universique cleri in supradicto haereditario nostro regno Bohemiae cedendi, consignandi, atque tradendi realiter et cum effectu in ampliore et validiore forma (ratum, gratumque et firmum habituri quidquid hi praenominati plenipotentarii nostri, nostro et haeredum ac successorum nostrorum quorumcumque in perpetuum in eodem regno nomine, cum praememoratis Suae Sanctitatis plenipotentariis hoc in negotio et dicta transactionis causa egerint, fecerint, concordaverint, transegerint, in toto et in parte, nunc pro tunc, et tunc pro nunc, non secus quam si id totum ipsimet³ nos per nosmetipsos egissemus, fecissemus, accordassemus et transigissemus, quibuscumque salutaribus exceptionibus iuris ac legum auxilio nobis hac de causa competentibus expresse renunciantes), fide imperatoria regiaque, harum vigore et testimonio litterarum; manus nostrae subscriptione et sigilli caesarei regique appensione roboratarum, quae dabuntur⁴ in civitate nostra Vienna die XVI february anno MDCXXX, regnorum nostrorum Romani⁵ XI, Hungarici XII et Bohemici XIII.

FERDINANDUS, etc.;

⁶ GULIELMUS comes SLAVATA regni Bohemiae S. cancellarius;

¹ Perperam ed. Main. legit in nominatis (R. T.).

² Haec potius addimus praepositionem in (R. T.).

³ Edit. Main. legit ipsemet (R. T.).

⁴ Forsan legendum dabuntur vel dantur (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit Romanorum (R. T.).

⁶ Deest subscriptio Maximiliani (R. T.).

C. L. S. OTTO, liber baro de Hostitz;
Ad mandatum sacrae caesareae maiestatis proprium,

IOANNES VALDERODE.

Volentes ad infrascriptam conventionem devenire, et, prout ad unumquemque ipsorum dictis nominibus et uti deputatos spectat et pertinet, in praemissis tractata exequi et adimplere, et desuper publicum et solemne instrumentum ad perpetuam rei memoriam conficere et celebrare,

In primis dicti illustrissimi domini, dominus Maximilianus comes de Chautmansdorff etc., dominus comes Slavata etc., dominus Octo¹, liber baro de Hostitz etc., deputati serenissimi domini Ferdinandi imperatoris et regis praedicti, in vim facultatibus sibi ut² supra concessae et attributae, nomine dicti serenissimi domini Ferdinandi imperatoris et regis Bohemiae et praedictorum suorum in regno Bohemiae haeredum et successorum quorumcumque in perpetuum, ex causa pariter dictae conventionis ut supra tractatae, initae atque firmatae, sponte et ex eorum certa scientia, liberaque et spontanea voluntate et omni meliori modo, etc., iure proprio et in perpetuum realiter et cum effectu assignarunt, dederunt, tradiderunt, cesserunt atque concesserunt Sanctissimo Domino nostro Urbano Papae VIII, et sanctae Sedi Apostolicae, in beneficium Ecclesiae ac solius salvificae religionis catholicae universique cleri in saepedicto haereditario regno Bohemiae, et, pro eodem Sanctissimo Domino nostro ac sancta Sede Apostolica, dictis illustrissimo et reverendissimo domino domino Ernesto sanctae Romanae Ecclesiae cardinali ab Harrach, archiepiscopo Pragensi, et illustrissimo et reverendissimo domino domino Joanni Baptistae S. R. E. cardinali Pallotto, archie-

¹ Supra legebatur *Otho* vel *Otto* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *et pro ut* (R. T.).

piscopo Thessalonicensi et nuncio apostolico apud sacram caesaream maiestatem, plenipotentariis a sua Sanctitate ut supra nominatis et deputatis, praesentibus, et una nobiscum notariis in solidum rogatis uti publicis et authenticis personis solemniter et legitime stipulantibus¹, et acceptantibus pro omnibus, quorum interest, vel in futurum quomodolibet interesse poterit, annum² perpetuum redditum quindecim cruciferorum, qui quartam partem floreni Rhenensis constituunt³ super quolibet modio salis, quem vulgo Grosskuessem vocant, in dictum Bohemiae regnum ex quacumque parte introducendi, vel in ipso Bohemiae regno effodiendi vel excoquendi, aut quomodolibet conficiendi, si quando salis fons seu salina in dicto Bohemiae regno in usum veniat, in favorem⁴ ecclesiasticorum praedictorum, ac per ministros et officiales eorum nomine deputandos a praedictis kalendis praesentis mensis martii et ab inde in posterum perpetuo et libere exigendum;

Item cesserunt eidem Sanctissimo Domino nostro Papae ac sanctae Sedi Apostolicae, ac, pro illis, praefatis dominis plenipotentariis, ut praefertur, qua supra stipulatione interveniente, omnia iura, etc., ad habendum, etc., ponentes, etc., constituentes, etc., dantes licentiam, etc., et donec, etc., constituerunt, etc.; promittentes iidem illustrissimi domini deputati nomine dicti serenissimi domini Ferdinandi imperatoris et regis, nomine suo, suorumque in dicto haereditario Bohemiae regno haeredum et successorum quorumcumque in perpetuum⁵, assignationem et concessionem praedictam huiusmodi fore semper

¹ Edit. Main. legit *stipulantibus* (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit *annum* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *constituant* (R. T.).

⁴ Vocem *favorem* addimus ex praemissis pagina 333 a (R. T.).

⁵ Adde *stipulantis* vel *promittentis* (R. T.).

bonam et validam atque firmam, et non revocare, retractare, moderari, minuere, impugnare vel impediri¹, per se, vel alium, seu alios, in toto vel quavis parte, quovis quaesito colore, praetextu, causa vel ingenio, directe vel indirecte, quinimo semper et omni tempore eosdem ecclesiasticos ministros et officiales, ut praefertur deputandos, in libera, pacifica et quieta possessione, exactione et perceptione dicti annui redditus manutenere, defendere et conservare, ac ab omni et quacumque lite, molestia et impedimento, et qualibet molestante et impediante persona, communi, collegio et universitate defendere, eximere et liberare, ac de omni et quacumque evictione et defensione generali et particulari dicti annui redditus in amplissima iuris forma:

Vicissim vero praedictus illustrissimus et reverendissimus dominus Ernestus cardinalis de Harrach, archiepiscopus Pragensis, et illustrissimus ac reverendissimus dominus Ioannes Baptista presbyter cardinalis Pallottus, archiepiscopus Thessalonicensis, nuncius apostolicus, a Sanctissimo Domino nostro Papa antedicto, ut praefertur, deputati, in vim facultatis eis et eorum cuilibet, ut praefertur, concessae et attributae, ac ex causa praesentis conventionis inter partes contractae, initae atque firmatae, sponte et ex eorum certa scientia, liberaque atque spontanea voluntate, ac omni meliori modo, etc., nomine ac vice Sanctissimi Domini nostri Papae praedicti sanctaeque Sedis Apostolicae, necnon ecclesiasticorum, tam secularium quam regularium dicti regni Bohemiae quorumcumque (non tamen hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani), cum infrascriptis tamen observationibus, declarationibus, conditionibus, pactis, et non aliis, aliter, nec alio modo, cesserunt, concesserunt et transtulerunt praedicto serenissimo

¹ Potius lege *impedire* (R. T.).

simo Ferdinando II regi Romanorum in imperatorem electo, uti regi Bohemiae, et illius in eodem regno haereditario Bohemiae haeredibus et successoribus catholicis legitime intransibus, et quibus dederint, dictis illustrissimis dominis domino Maximiliano comiti Chautmansdorff, etc., domino Gulielmo comiti Slavata, etc., et domino Ottoni libero baroni d'Hostitz, etc., a serenissimo domino Ferdinando imperatore, uti rege Bohemiae, suisque in eodem regno Bohemiae haeredibus et successoribus, ut praefertur, unâ nobiscum notariis in solidum rogatis ut publicis et authenticis personis solemniter et legitime stipulantibus et acceptantibus, omnia et singula iura et actiones, etc., quae et quas ecclesiastici praedicti regni Bohemiae, tam seculares quam regulares, habent, et eis competunt et competere possunt, super bonis ecclesiasticis eiusdem regni quocumque tempore alienatis, quae ad praesens possidentur vel ab eodem imperatore et Bohemiae rege, vel ab aliquo alio, sive Bohemio, sive alterius provinciae, cui rex aut regia camera Bohemia de evictione tenentur (taliam tamen, qualia sunt actiones et iura praedicta, ita ut contra cedentes et ecclesiasticos praedictos, et seu Apostolicam Sedem numquam retorqueri possint, nec dicta Sedes, aut ipsi ecclesiastici pro illis de aliquâ evictione aut defensione, vel ad aliquod aliud teneantur);

Item simili modo, etc., cesserunt, etc., omnia et singula iura et actiones quae et quas ecclesiastici praedicti habent, et eis competunt et competere possunt, contra quamcumque personam, commune, collegium et universitatem respectu bonorum ecclesiasticorum dicti regni ante regimen in eodem regno gloriosae memoriae Rodulphi II imperatoris et eiusdem Bohemiae regis alienatarum, quorum possessoribus rex Bohemiae vel regia camera dicti regni de evictione non tenentur (taliam

tamen qualia sunt actiones et iura praedicta, ita ut contra cedentes et ecclesiasticos praedictos et seu Apostolicam Sedem numquam retorqueri possint, nec dicta Sedes, aut ipsi ecclesiastici pro illis de aliquâ evictione et defensione, aut ad aliquod aliud teneantur), ac ita etiam, ut ipse serenissimus dominus Ferdinandus imperator et Bohemiae rex, eiusque in dicto Bohemiae regno haereditario haeredes et successores dictorum bonorum possessoribus, si catholici fuerint, super dictis bonis ab eis possessis non possint aliquas inferre molestias vigore huiusmodi cessionum; et in reliquis ad habendum, etc., ponentes, etc., nullo iure, etc., constituentes, etc., dantes licentiam, etc., et donec, etc., constituerunt, etc. Praedicta autem omnia et singula ambae partes contrahentes quibus supra nominibus fecerunt et facere dixerunt et declararunt, etiam sub modo et formâ, et sub reservationibus, conditionibus, declarationibus et pactis infrascriptis mutuâ et qua supra hinc inde stipulatione vallatis, et non aliter, neque alio modo, nimirum: ut¹ cum huiusmodi cessionibus imposterum idem imperator uti Bohemiae rex, eiusque in eodem regno Bohemiae haeredes et successores praedicti, et ab eis ius et causam habentes seu habituri, similiter catholici, a bonorum supradictâ cessione seu cessionibus comprehensorum et fructuum ex eis perceptorum quorumcumque restitutione in utroque foro tuti et securi reddantur:

Ut huiusmodi cessiones intelligantur de iuribus et actionibus, quae praedictis ecclesiasticis competunt, respectu bonorum ecclesiasticorum immobilium, annuarum praestationum, decimarum, censuum, livellorum, emphyteuseum et aliarum rerum similium, ut supra alienatarum, non autem aliorum quorumcumque iurium, privilegiorum, immunitatum et praero-

¹ Male edit. Main. et pro ut legit (R. T.).

gativarum, praefatis ecclesiasticis quomodolibet competentium; nam ista intacta, salvaque et illaesa ipsis ecclesiasticis reservantur, ita ut, illis per huiusmodi cessiones nullum fiat seu factum censeatur quocumque modo aliquod praedictum:

Ut ad favorem ecclesiasticorum praedictorum intelligantur et¹ reservata omnia et singula iura et actiones, quae et quas ecclesiastici habent, et quae ipsis competunt, super bonis ecclesiasticis post praefatum Rodulphi II regimen alienatis, dummodo eorum possessiones² actiones non habeant de evictione contra cameram regiam, seu Bohemiae reges:

Ut similiter ecclesiasticis praedictis reservata intelligantur omnia iura et actiones quae³ eis super bonis ecclesiasticis, quocumque tempore, etiam ante eiusdem Rodulphi regimen, oppignoratis, quomodolibet competere possunt et poterunt, dummodo possessores non habeant contra eosdem reges Bohemiae vel cameram regiam praedictam actionem de evictione, vel, si illam⁴ habuerint, ecclesiastici ipsi, solutâ pecuniâ ob quam fuerunt oppignorata, susceptisque in se molestiis, possint illa libere recuperare:

Ut assignatio praedicti annui redditus salis mutari seu revocari non possit⁵, neque per eundem imperatorem, neque per eius in regno Bohemiae haeredes et successores quosvis in perpetuum, nec per eiusdem regni status quovis praetextu vel causâ, nisi prius, cum Sanctae Sedis ac Romani Pontificis pro tempore existentis auctoritate et approbatione, eorumdemque ecclesiasticorum consensu, assignatis tot aliis bonis immobilibus, frugiferis, liberis, quae annualim tantum reddant, quantum

¹ Coniunct. et delenda foret (R. T.).

² Forsan legerem possessores (R. T.).

³ Vocem quae nos addimus (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit illa (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit possint (R. T.).

praefata assignatio, quindecim cruciferorum super quolibet modio salis, ut supra, in regnum introducendi, aut aliter quomodolibet fodiendi, excoquendi, aut conficiendi, redderet florenti regno:

Ut redditus annuus praedictus ex sale habendus, in favorem dictorum ecclesiasticorum, ut praefertur, assignatus, ad manus officialium nomine eorumdem ecclesiasticorum deputandorum modo eis beneviso, non autem ad manus officialium regionum, aut aliorum, deveniat et devenire debeat, illisque ius sit inquirendi et providendi, ne quid in fraudem dicti annui redditus unquam fiat:

Ut praedictus redditus salis, in favorem ecclesiasticorum, ut praefertur, assignatus, intelligatur esse et sit merus ecclesiasticus, et iis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus et praerogativis potiat et gaudeat, quibus de iure et consuetudine vel aliter quomodolibet bona mere ecclesiastica potiuntur et gaudent:

Ut conventio, assignatio, aliaque omnia in praesenti instrumento contenta quaecumque in tabulis, ut vocant, dicti regni inserantur iuxta eiusdem regni stylum et usum:

Utque huiusmodi conventio pro non factâ habeatur casu, quo imperator vel eius in regno Bohemiae haeredes et successores, vel quilibet eorum, vel etiam eiusdem regni status in totum vel in parte eidem conventioni vel aliquibus in praesenti instrumento contentis contrafecerint, aut contra illam et illa venerint; sit nihilominus in eo casu in sanctae Sedis Apostolicae electione, vel eadem conventionem et in eâ praesentique instrumento contenta nulla declarare, vel, ut ad illius et illarum implementum agant ecclesiasticis iubere. Quae omnia et singula supradicta contrahentes praedicti, quibus supra nominibus, promiserunt invicem et vicissim solemniter, et qua supra

stipulatione interveniente, semper et omni tempore et etiam in omnibus et singulis articulis, modoque et formâ praemissis habere grata, valida et firma, attendereque et inviolabiliter observare, et contra quidquam non facere, dicere vel venire de iure vel de facto, per se, vel per alium, seu alio quovis praetextu, iure, ratione vel causâ, seu quâesito colore, directe vel indirecte; aliâs, ultra praecisam promissorum et conventorum omnium et singulorum observationem, ad quam quaelibet pars contraveniens seu contrafaciens praecise cogi possit, teneri etiam voluit una pars ad alteram, et altera ad alteram ad omnia et singula damna, expensas et interesse, per partem observantem quomodolibet patiendâ et incurrendâ, de quibus stetur etiam eius simplici assertioni absque onere alterius probationis.

Pro quibus omnibus et singulis firmiter et inviolabiliter observandis, tenendis et adimplendis, praedicti illustrissimus et reverendissimus Ernestus cardinalis ab Harrach, archiepiscopus Pragensis, et illustrissimus et reverendissimus dominus Ioannes Baptista cardinalis Pallottus, archiepiscopus Thessalonicensis ac nuncius apostolicus, a Sanctissimo Domino nostro Papa, ut praefertur, deputati, ecclesiasticos omnes et singulos regni Bohemiae, ac bona omnia et singula, introitus et iura quaecumque ecclesiastica dicti regni; praedicti vero illustrissimi domini dominus Maximilianus comes de Trautmansdorff, etc., dominus Gulielmus comes Slavata, etc., et dominus Otto liber baro de Hostitz, etc., a serenissimo domino Ferdinando imperatore et Bohemiae rege praedicto deputati, eundem serenissimum dominum Ferdinandum imperatorem et Bohemiae regem eiusque in dicto Bohemiae regno haeredes et successores quoscumque in perpetuum, ac regiam eiusdem Bohemiae cameram, et omnia et singula eius-

dem camerae bona, introitus et iura quaecumque, etiam in formâ garantigiae, et quavis aliâ etiam strictiori, et sub verbo principum, aliis clausulis, renunciationibus et cautelis solitis et consuetis efficaciter et validissime obligarunt et hypothecarunt, et quilibet eorum, prout ad unumquemque ipsorum dictis nominibus spectat et pertinet, obligavit et hypothecavit etiam omni meliori modo, etc.; et ita, per dictos illustrissimum et reverendissimum dominum Ernestum cardinalem ab Harrach archiepiscopum Pragensem, et illustrissimum et reverendissimum dominum Ioannem Baptistam cardinalem Pallottum archiepiscopum Thessalonicensem et nuncium apostolicum, more cardinalium tactis pectoribus, et per dictos illustrissimos dominos dominum Maximilianum comitem de Trautmansdorff, etc., dominum Gulielmum comitem Slavata, etc. et dominum Ottonem liberum baronem de Hostitz, etc., tactis scripturis, ad sacrosancta Dei evangelia, iurarunt. Super quibus, etc.

Actum Viennae Austriae in aedibus praefati illustrissimi et reverendissimi domini cardinalis ab Harrach, praesentibus ibidem perillustribus ac admodum reverendis dominis domino Iosepho Curtio Cremonensis dioecesis et Octavio Ridolfucio Camerinensis, testibus ad praemissa specialiter habitis, adhibitis, vocatis et rogatis.

Et quia ego Iulius Picca U. I. D. apostolicâ auctoritate notarius, ac illustrissimi et reverendissimi domini cardinalis Pallotti nuncii apostolici antedicti cancellarius, de praedictis in solidum unâ cum infrascripto domino Ascanio de Strasoldo notario, etc., rogatus extili, ideo in omnium et singulorum fidem me subscripsi, et solitam meum signum apposui requisitus, etc.

Et quia ego Ascanius de Strasoldo, notarius publicus apostolicus et imperialis, ac iudex ordinarius, de praedictis in solidum

unâ cum supradicto domino Iulio Picca U. I. D. ac notario et cancellario ut supra rogatus extili, ideo in omnium et singulorum fidem me subscripsi, ac solito meo tabellionatus signo munivi requisitus, etc. Nobis¹ approbo — ASCANIUS, qui supra:

Pontifex allatam confirmat transactionem.

§ 4. Nos, inviolabili praeserti instrumenti huiusmodi ac in eo contentorum quorumcumque validitati, perpetuae subsistentiae et observationi, quantum nobis ex alto conceditur, consulere volentes, de eorundem cardinalium negotio propagandae in universo mundo fidei praepositorum consilio, conventionem sive transactionem ac desuper confectum praesertum instrumentum huiusmodi, omniaque et singula in eo contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti ac solemnitatum quarumcumque de iure, usu, stylo et consuetudine requisitarum et necessariorum ac omisarum, et quovis alios quantumvis substantialia defectus, si qui principaliter vel accessorie in praemissis aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici vel praetendi possent, supplementum, tollimus et abrogamus.

Clausulae.

§ 5. Decernentes praemissa omnia et singula, ac praesentes litteras, valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac omnibus, quos concernunt et concernent quomodolibet in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari et adimpleri, sicque ab omnibus censi, et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, dictaeque Sedis nuncios, iudicari

¹ Vox nobis an redundet, iudicet lector (R. T.).

et definiti debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, conventuum et locorum piorum, illorumque Ordinum et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis¹ eorumque praesulibus, superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v martii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 5 martii 1633, pontif. anno x.

CDLXI.

Confirmatio designationis novitiatuum factae a fratribus cremitis S. Augustini

¹ Vocem illis nos addimus (R. T.).

Derogatio contrariorum.

Congregationis Lombardiae, vigore facultatis concessae cardinali protectori, vivae vocis oraculo, a Paulo V; ac concessio, quod in illis possint recipi novitii ad praescriptum constitutionum apostolicarum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

¹ Fratres Eremitae S. Augustini vigore facultatis vivae vocis oraculo a Paulo V concessae, nonnullos conventus pro novitiis designarunt et elegerunt.

§ 1. Expositum nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum vicarii generalis et fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini congregationis Lombardiae, quod aliàs de anno MDCVIII felicitis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster, eius vivae vocis oraculo, bonae memoriae Antonio episcopo Ostiensi, cardinali Saulio nuncupato, tunc eiusdem congregationis apud ipsum Paulum praedecessorem et Sedem Apostolicam protectori facto, praefatae congregationi novitiatus in aliquibus eius domibus regularibus erigendi seu designandi facultatem concessit: cuius quidem facultatis vigore, unus in de Incononata nuncupatus², Mediolanensis, et alius in S. Augustini, Bergomensis, et reliquis novitiatus huiusmodi in S. Barnabae, Brixiensis eiusdem congregationis domibus regularibus erecti, seu designati, in eisque a viginti quatuor annis citra novitii ad habitum et probationis annum peragendum et professionem regularem deinde emittendam recepti et admissi fuerunt.

¹ Extendit hic Pontifex Constitutionem Gregorii XV, quam habes in Const. LXV (al. 63), *Romanus Pontifex*, tom. XII, pag. 706, ad omnia vivae vocis oracula, etiam S. R. E. cardinalibus concessa, et eorum manu firmata, ut in Const., *Aliàs felicitis recordationis*, ut supra pag. 258. Super professionibus per regulares emissis, non factis in locis designatis novitiatus, nonnulla sancivit Urbanus in Const. *Religiosa*, sup. pag. 215. Et de Eremitis sancti Augustini lege Const. CXXXIV, (al. 122) *Romanus*, tom. XIII, pag. 320.

² Puto legend. *nuncupata*, nempe *domo*, et *postea Mediolanensi, Bergomensi, Brixiensi* (R. T.).

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, stante constitutione nostrâ, quarumcumque gratiarum, indultorum et privilegiorum a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris vivae vocis oraculo concessorum revocatoriâ, ne de praemissorum substantiâ et validitate ullo umquam tempore dubitari contingat, illa, cum inde sequitis, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri plurimum desiderent:

§ 3. Nos, vicarium et fratres praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, erectionem seu designationem novitiatum praedictorum, vigore dictae facultatis ut praefertur factas, cum omnibus inde sequitis (dummodo tamen in novitiis huiusmodi novitii ad praescriptum decreti a nobis super receptione et educatione novitiorum ultimo loco editi, necnon felicitis recordationis Sixti V praedecessoris nostri, ac aliarum constitutionum apostolicarum et decretorum pariter similis memoriae Clementis VIII, institutionumque generalium super receptione et educatione novitiorum eiusdem Clementis necnon Pauli V Romanorum Pontificum praedecessorum similiter nostrorum auctoritate editarum recipiantur), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus,

Supplicat Pontificem pro confirmatione huius erectionis.

Quam Pontifex approbat et in eis novitiis ad praescriptum constitutionum apostolicarum recipi posse concedit.

ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes praemissa ac praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac eidem congregationi in omnibus et per omnia plenissime suffragari;

§ 5. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus nostrâ praedictâ, et quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis; ac, quatenus opus sit, dictae congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus¹, privilegiis quoque, indulgiis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv martii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 15 martii 1633, pontif. anno x.

CDLXII.

Commissio nuncio Franciae deputandi visitatorem monasterii Ordinis sancti Benedicti Lemovicensis dioecesis Sedi Apostolicae immediate subiecti².

¹ Male ed. Main. legit *constitutionibus* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio, nostro et Sedis Apostolicae in regno Franciae nuncio,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cupientes, ut in monasterio monialium sanctae Mariae de Bonnesaigne Ordinis sancti Benedicti Lemovicensis dioecesis, nobis et Apostolicae Sedi immediate subiecto, regularis disciplina conservetur, et ubi collapsa est restituatur, supplicationibus abbatissae et monialium dicti monasterii nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut singulo quoque biennio virum ecclesiasticum aetate, rerum gerendarum usu, vitaeque innocentia, ac morum gravitate conspicuum, per eiusdem monasterii abbatissam et moniales nominandum, seu aliàs tibi benevisum, in eiusdem monasterii visitatorem auctoritate nostrâ facias, constituas et deputes: qui quidem vir sic a te constitutus et deputatus, dicto biennio durante, semel vel pluries, tamquam noster et Sedis Apostolicae delegatus monasterium praefatum, illiusque moniales, personas, res et bona quaecumque, tam in capite quam in membris, visitet, ac in illarum statum, vitam, mores, ritus et instituta diligenter inquireat, necnon (evangelicae et apostolicae doctrinae, sacrorumque canonum et generalium conciliorum, et praesertim Tridentini decreti et Sanctorum Patrum traditionibus, eiusdemque monasterii regularibus institutis a Sede Apostolicâ approbatis inhaerendo) quaecumque mutatione, correctione, emendatione, revocatione et renovatione indigere cognoverit, reformet, mutet, corrigat, ac etiam de novo condat, condita, sacris canonibus et concilii Tridentini decretis ac regularibus huiusmodi institutis non repugnantia, confirmet, abusus quoscumque tollat, regulas, institutiones, ac ecclesiasticam disciplinam, ubi-

Facultas nuncio apostolico visitatorem monasterii sanctae Mariae de Bonnesaigne deputandi cum facultatibus opportunis.

cumque illae exciderint, modis congruis restituat et reintegret, ipsasque personas ad debitum et honestum vitae modum revocet, et, quidquid statuerit et ordina-verit, observari faciat, inobedientesque per censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia cogat et compellat, aliaque in praemissis et circa ea neces-saria quomodolibet et opportuna faciat, gerat et exequatur; super quibus omnibus et singulis plenam, liberam et amplam licentiam et facultatem viro ecclesiastico, per te, ut praefertur, delegando, conce-dendi, auctoritate praedicta, tenore prae-sentium, facultatem tibi concedimus et impertimur.

Mandatum de visitatori pa-tendo.

§ 2. Mandantes propterea omnibus et singulis, ad quos spectat, ut illi in omni-bus supradictis pareant, faveant et obe-diant, eiusque salubria monita et man-data suscipiant humiliter et efficaciter adimplere procurent: alioquin sententiam, sive poenam, quam ipse rite tulerit seu statuerit in rebelles, ratam habebimus et faciemus, auctore Domino, usque ad satis-factionem condignam inviolabiliter ob-servari.

Graviora ne-gotia ad Sedem Apostolicam de-ferenda.

§ 3. Volumus autem, ut si qua' gra-viora in huiusmodi visitatione repererit, illa necnon informationes omnes in hu-iusmodi visitatione sumendas sub suo si-gillo munitas ad nos quamprimum dili-genter transmittat, ut quod in illis statuendum sit, maturâ consultatione adhibita, decernamus.

Obstantium derogatio.

§ 6. Non obstantibus, apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et syno-dalibus conciliis editis generalibus vel spe-cialibus constitutionibus et ordinationibus, necnon monasterii et Ordinis praedictor-um, etiam iuramento, confirmatione apo-stolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quo-

que, indultis et litteris apostolicis, eidem monasterio illiusque superioribus et aliis personis in contrarium praemissorum quo-molibet concessis, confirmatis, appro-batis et innovatis; quibus omnibus et sin-gulis, illorum tenores praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum inser-tis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibus-cumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-rem, sub annulo Piscatoris, die VIII aprilis MDCXXXIII, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 8 aprilis 1633, pontif. anno X.

CXLXIII.

Confirmatio nonnullorum decretorum pro gubernatoribus domus et hospitalis Annunciationis B. M. V. Neapolitanae¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini divinâ dis-positione praesidentes, ea, quae pro hospi-talium indemnitate provide statuta fuisse dicuntur, ut firma et illibata perpetuo re-maneant, apostolicae nostrae confirmatio-nis robore libenter communimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expe-dire.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fe-cerunt dilecti filii moderni gubernatores domus et hospitalis Annunciationis B. M. V. Neapolitanae², quod ipsi considerantes, per alias constitutiones ab eorum praedeces-soribus factas, quod de anno MDXCVIII, numerus puellarum expositarum eâtenus crevisset, ut vix in dictâ domo possent

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² In seqq. syntaxis rectitudinem ne quaeras R. T.).

¹ Edit. Main. legit quae (R. T.).

manuteneri, idcirco multae ex eis e dictâ domo dimissae fuerunt, et deinde quidam liber confectus fuit, in quo aliquae ex eis descriptae, earumque quibusdam sex et aliis decem carlini quolibet mense as-signati fuerunt; quae quidem expositae ab eo tempore fere omnes obierunt; ni-hilominus tamen adhuc centum et qua-draginta, et amplius, descriptae super-sunt, et hoc inde provenit, quia defunctâ unâ ex descriptis huiusmodi altera eius loco semper subrogata fuit in dictae do-mus gravissimum praeiudicium; unde ii-dem exponentes decreverunt, ut quando aliqua ex dictis descriptis obierit, nulla alia eius loco subrogari valeat, ad hoc ut numerus praedictus extinguatur:

Nonnulla de-creta a guber-natoribus prae-dictis emanata.

§ 2. Praeterea, quia dicta domus quo-libet anno centum et amplius puellas ex-positas matrimonio collocat, cum dote nonaginta et centum ducatorum pro quo-libet, et diversis mulieribus in subsidium earum dotium cedulas concedit, eâ con-ditione, ut eis absque filiis legitimis et naturalibus decedentibus, domus prae-fata in dotibus huiusmodi succedat; com-pertum autem est, tales dotes ad dictam domum nunquam reverti, etiam si casus obitus absque filiis huiusmodi succedat; quinimo a gubernatoribus exponentium praefatorum¹ antecessoribus multas do-tium huiusmodi, et quae ad dictam do-mum recadere debebant, donationes di-versis annis factas fuisse diversis personis; idcirco iidem exponentes, convalidantes constitutiones aliâs factas, decreverunt ut de cetero dotes, quae ad dictae domus beneficium redire debebunt, nulli amplius donari, aut cedi possint, sed recuperari, aut cum earum debitoribus, vel cum pos-sessoribus bonorum pro restitutione do-tium huiusmodi hypothecatorum, transigi debeat respective, et aliâs, prout in dictis decretis plenius dicitur contineri.

¹ Improbe ed. Main. legit praefatarum (R. T.).

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes decreta praefata apostolicae nostrae confirmatio-nis robore communiri summopere desi-derent:

Apostolica petitur appro-batio.

§ 4. Nos, illos specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum sin-gulares personas a quibusvis excommuni-cationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum prae-sentium dumtaxat consequendum, harum se-rie absolventes et absolutas fore censen-tes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, attentâ attestazione venerabilis fratris ar-chiepiscopi Neapolitani desuper factâ, decreta praedicta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et con-firmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet interven-rint, supplemus.

Urbanus eam concedit.

§ 5. Decernentes illa necnon praesen-tes litteras valida, firma et efficacia ex-istere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviola-biliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam cau-sarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis au-ctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

§ 6. Non obstantibus praemissis consti-tutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantia tollit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-rem, sub annulo Piscatoris, die XXII iunii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 22 iunii 1633, pontif. anno X.

CDLXIV.

Concedit facultatem generali Minimorum suppressendi conventus tenues, eorumque bona in conventus maiores transferendi cum oneribus annexis¹.

Dilecto filio correctori generali Ordinis fratrum Minimorum S. Francisci de Paulâ,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva huius
Constitutionis.

§ 1. Cum, sicut nobis nuper exponi fecisti, in visitatione tui Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paulâ per te hactenus factâ compereris, et in dies comperias, nonnullos ipsius Ordinis conventus adeo pauperes et tenues existere, ut spes nulla sit illos unquam ad formam conventuum reduci, minusque eorum religiosorum numerum, qui per constitutiones apostolicas pro regulae eiusdem Ordinis observantiâ divinique cultus servitio praescriptus existit, in eis sustentari posse, quin etiam conventus huiusmodi in observantiae regularis ac disciplinae relaxationem totiusque Ordinis huiusmodi dedecus et ruinam esse prolapsuros noscas et experiaris, et propterea tibi de infrascriptâ facultate per nos provideri summopere desideres:

Concedit pro
ut in rubrica.

§ 2. Nos, de fide, virtute, prudentiâ et diligentia tuâ plurimum in Domino confisi, necnon conventuum huiusmodi situationes, confines, qualitates, eorumque fructuum², reddituum et proventuum veros annuos valores praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus tuo nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, tibi, ut conventus tenues huiusmodi (factâ per Ordinarios locorum

¹ Vide de his fratribus in Const. LXII (al. 54), *Ut ea*, tom. XIII, pag. 156.

² Male edit. Main. legit *fructu* (R. T.).

eorum ecclesiarum profanatione, sive confraternitatibus vel aliis locis piis applicatione, eorumque onerum, ut infra, translatione) suppressere et extinguere, et eorum bona quaecumque maioribus conventibus perpetuo unire et incorporare, et ad ipsos maiores conventus, quibus bona huiusmodi unita et incorporata fuerint, onera etiam ipsorum minorum conventuum transferre, ac, si magis utile ecclesiis futurum iudicaveris, bona huiusmodi, vel eorum partem vendere, permutare aut aliâ alienare (dummodo id in conventuum huiusmodi et illorum ecclesiarum utilitatem cedat, ac pretium inde redigendum in alia bona stabilia dictis conventibus maioribus applicanda et incorporanda omnino et unico contextu convertantur), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, licentiam et facultatem impartimur.

§ 3. Decernentes praesentes litteras, et illarum vigore faciendas uniones, incorporationes, venditiones, permutationes et alienationes huiusmodi, si et postquam factae fuerint, validas, firmas et efficaces existere et fore, ac eisdem conventibus in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac nostrâ de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, et Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, necnon conventuum et Ordinis praedictorum, etiam

Decretum irritans.

Contrariis derogat.

iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorumque tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii iunii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 23 iunii 1633, pontif. anno x.

CDLXV.

Regulares non possunt prohiberi associari corpora defunctorum, et curati non possint cogere haeredes defunctorum celebrari facere missas in suis ecclesiis parochialibus¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Decreta sacrae
Congregationis
rituum.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum procuratorum generalium Ordinum sancti Francisci, sancti Augustini et Beatæ Mariae de Monte Carmelo, Discalceatorum nuncupatorum, nobis expositum fuit, quod aliâ a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus sacris ritibus praepositis emanavit decretum tenoris subsequentis², videlicet:

Instantibus procuratoribus generalibus Ordinum Praedicatorum, sancti Francisci, sancti Augustini et Discalceatorum Car-

¹ Parochi non possunt cogere habentes sepulturam in ecclesiis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ in Indiis sepeliri in ecclesiis parochialibus; vide Urbani VIII Const. *Aliâs felicis*, tom. XIII, pag. 417; vide etiam infra, sub dat. XI martii MDCXXXVIII.

² Edit. Main. legit *subsequentibus* (R. T.).

melitarum, declarari: I. an liceat curatis, solutis eorum iuribus parochialibus, impedire contra voluntatem haeredum defunctorum ne regulares ad funus corpora defunctorum ad quasvis ecclesias deferenda unâ cum parochis et clericis processionaliter associant¹; et ad hoc sacra rituum congregatio respondit, regulares in casu proposito non posse impediri; II. an praedicti curati possint cogere haeredes seu exequutores testamentarios, ut, pro defunctis qui tumulantur in ecclesiis regularium, in ecclesiis etiam parochialibus celebrari faciant officia novemdialia et anniversaria, prout celebrantur in ecclesiis regularium, in quibus cadavera sepeliuntur; et sacra rituum congregatio respondit, non posse cogere.

Die xxiii aprilis MDCXXXIII.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes decretum praemissum apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summopere desiderent: nos, illos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praemissum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, qui desuper quomodolibet intervenierint, supplemus.

§ 3. Decernentes decretum praesatum necnon litteras praesentes valida, firma

Confirmantur.

Ita iudicari
mandat.

¹ Edit. Main. legit *associant* (R. T.).

et efficacia existere et fore, ac ab omnibus ad quos spectat et pro tempore spectabit, Inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv iunii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 25 iunii 1633, pontif. anno x.

CDLXVI.

Facultas ecclesiasticis regni Sardiniae partem novi subsidii quadrigentorum millium scutorum, quod regi catholico regni status obtulerunt, ad quinquennium persolvendi¹.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico,
Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo filii noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Facultatem alias ecclesiasticis tribuerat Pontifex subsidium regi subministrandi.

§ 1. Alias a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis videlicet: *Charissimo in Christo filio nostro, etc. Eximius² maiestatis tuae, etc.*, sub datum die v octobris MDCXXVI, anno iv (*prout suo loco, tom. XIII, pag. 493*).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *Eximiae* (R. T.).

§ 2. Cum autem, sicut denuo maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, subditi tui regni Sardiniae in comitiis generalibus, animadvertentes eandem maiestatem tuam pro fidei catholicae in Belgicis ditionibus defensione gravissimis assidue sumptibus urgeri, quadrigentorum millium scutorum subsidium, spatio quinque annorum, octuaginta millium videlicet pro quolibet anno, persolvendum, pro causis in praesentis litteris expressis maiestati tuae oblatum et per nos approbatum, ut praefertur, ad decennium, octuaginta millium scilicet scutorum pro quolibet dicti decennii anno, in certis terminis ac modo et forma tunc expressis seu exprimendis exigendum, de novo maiestati tuae obtulerint, seu illud ad decennium huiusmodi extenderint et prorogaverint ad effectum manutenendi in dictis Belgicis ditionibus, propter bellum contra haereticos et fidei catholicae hostes, unum tertium militum Sardorum nuncupatorum, seu nuncupandorum, ac venerabiles fratres archiepiscopi, episcopi et reliquae personae ecclesiasticae, qui in eiusdem regni comitiis interfuerunt, in solutione subsidii, eidem maiestati tuae ut praefertur de novo oblato seu extensi et prorogati, pro eorum rata, nostro et huius sanctae Sedis accedente beneplacito, concurrere similiter prompte et libere obtulerint et promiserint;

§ 3. Ex eo autem quod per Lateranense concilium novissime celebratum diversaeque alias canonicae sanctiones sub diversis censuris et poenis cavetur expresse ne reges, principes, et alii seculares magistratus ab archiepiscopis, episcopis, abbatibus et aliis personis ecclesiasticis, etiam sponte offerentibus, aliquam pecuniae summam sive subventionem exigant seu recipiant, maiestas tua et tui illius regni ministri dubitent, ratam praedictam recipiendo censuras et poenas

si vero aliud etiam subsidium sponte offerunt.

Quod rex apostolica petit auctoritate roborari.

praedictas incurrere et forsitan incurrisse; et propterea pro tuae maiestatis et dictorum ministrorum quiete nobis humiliter supplicari fecerint, quatenus praemissis nostram et huius sanctae Sedis auctoritatem interponere dignaremur:

Annuat Urbanus.

§ 4. Nos, attentis praemissis, supplicationibus huiusmodi inclinati, spontaneae oblationi per archiepiscopos, episcopos et alias ecclesiasticas personas praedictas factae, pro hac vice tantum, nostram et dictae Sedis auctoritatem interponimus tenore praesentium pro manutentione tertii militum Sardorum nuncupandorum in Flandria, et propterea archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiasticis personis praedictis subsidium donativum extraordinarium nuncupatum huiusmodi, per eos, ut praefertur, sponte oblatum et promissum, persolvendi, ac tuae maiestati et tuis ministris illud petendi, recipiendi, exigendi et levandi, absque conscientiae scrupulo, seu causarum et poenarum praedictarum incursu, libere et licite possint, apostolicam auctoritate, earumdem tenore praesentium, licentiam impartimur et concedimus, ipsosque archiepiscopos, episcopos et alias personas ecclesiasticas, et earum singulas, quatenus ipsi dictam ratam iam promiserint aut solverint, necnon eandem maiestatem tuam et tuos ministros praedictos, si eandem ratam iam perceperint, ab omnibus et singulis censuris et poenis per eos propterea quomodolibet incursis, auctoritate et tenore praedictis, absolvi-mus et absolutos fore censemus et declaramus.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, etiam in

corpore iuris clausis, et litteris apostolicis, quibusvis generaliter vel specialiter concessis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, ut (quandoquidem hoc subsidium prius pro defensione regni Sardiniae oblatum et applicatum fuerit) in eventum necessitatis praefati regni seu insulae Sardiniae contra piratarum et infidelium invasiones et incursiones maiestas tua supplere teneatur; et, quatenus maiestas tua non suppleret, tunc iidem ecclesiastici non debeant, nec cogi possint contribuere pro manutentione seu defensione regni seu insulae Sardiniae adversus praedictas invasiones; et posterum personae ecclesiasticae dicti regni a solutione et exactione similium pecuniarum omnino absterneant; quodque poenitentiam, quam pro praemissis quivis confessarius ab Ordinario approbatus illis et eorum cuilibet duxerit imponendam, adimplere omnino debeant quodque distributio, repartimentum, ac taxatio et exactio ratae huiusmodi a personis ecclesiasticis in comitiis huiusmodi ab eisdem ecclesiasticis forsitan deputatis, aut in eorum defectum ab Ordinariis locorum, seu a personis ecclesiasticis ab ipsis Ordinariis deputandis, dumtaxat fiat, ac ministris laicis ad effectum praemissum et pro summa praedicta tantum consignetur, alias caedem praesentes nullae sint eo ipso.

§ 7. Necnon quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Conditiones nonnullas regi scribit.

Transumptis credi mandat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi iunii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 26 iunii 1633, pontif. anno x.

CDLVII.

Indultum regi catholico et clero regni Sardiniae recipiendi ac respective solvendi solitum donativum¹.

Dilectis filiis universo clero regni Sardiniae,
Urbanus Papa VIII.

Dilecti filii,
salutem et apostolicam benedictionem.

Facti series.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, quod occasione parlamenti, quod singulis certis annis in Sardiniae regno ad communem illius utilitatem convocari solet, necessariae quaedam expensae sustineri et subsidia praestari consueverunt, in quibus supportandis ecclesiasticae quoque personae, praevia huius sanctae Sedis licentia, ab immemorabili tempore citra semper contribuere solitae fuerunt. Et quia expensae praedictae hactenus creverunt, subsidia quoque praedicta in parlamento proxime celebrato ad summam in totum centum et quinquaginta millium ducatorum adscendentia praestita fuerunt. Quare idem Philippus rex nobis humiliter supplicari fecit, ut tam suae quam vestrarum conscientiarum securitati in praemissis considerare de benignitate apostolica digneremur.

Facultas, de qua in rubrica.

§ 2. Nos igitur, huiusmodi supplicationibus inclinati, tam eidem Philippo regi, ut subsidia et contributiones praedicta per vos solvenda exigere, sive exigi facere, quam vobis, ut illa iuxta solitum et consuetum solvere libere et licite, pro una vice tantum, possitis et valeatis, aposto-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

lica auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibus et synodali-
bus conciliis¹ editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantium derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii iunii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 27 iunii 1633, pontif. anno x.

CDLXVIII.

Quod fratres S. Augustini Discalceati Hispaniarum, in Philippinis et occidentalibus Indiis degentes, a quovis catholico episcopo, communionem Sedis Apostolicae habente, minores et sacros ordines, etiam non servatis interstitiis, suscipere possint².

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius procurator generalis fratrum Ordinis Eremitarum S. Augustini Discalceatorum nuncupatorum Hispaniarum et Indiarum nobis nuper exponi fecit, fratres praedicti in Philippinis et Indiis Occidentalibus degentes, ob locorum huiusmodi ab episcopis distantiam, non sine impensis et magnis incommodis ipsos episcopos pro sacris ordinibus suscipiendis saepius adire nequeant, cupiatque propterea illis nos desuper, ut infra, opportune provideri:

§ 2. Nos, procuratorem et fratres praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel

Quia fratres sancti Augustini Discalceati Hispaniarum in Indiis Occidentalibus degentes, non facile ad episcopos pronosciendis Ordinibus accedere possunt.

Concedit ut a quovis episcopo communionem Sedis Apostolicae habente ad minores et sacros ordines promoveri possint, etiam non servatis interstitiis.

¹ Edit. Main. legit concilii (R. T.).

² De his fratribus, vide supra ad Const. CCXX, Clementis VIII, Decret. tom. x, pag. 548.

CDLXIX.

De vacatione non expleto sexennio et aliis casibus ministri generalis fratrum Discalceatorum Ordinis Reformatorum Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum Hispaniarum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Iniuncti nobis per abundantiam divinae gratiae pastoralis officii ratio postulat, ut regularium Ordinum in Ecclesia Dei militantium prospero statui, felicique directioni incumbentes, in his, per quae Ordines ipsi, illorum superiorum quoquo modo occurrente vacatione, nullis valeant incommodis pergravari, paternis et sollicitis studiis intendamus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes de Annuntiatione, procurator generalis fratrum Discalceatorum nuncupatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum Hispaniarum, quod in propria eorumdem fratrum regula a felicis recordationis Innocentio Papa III praedecessore nostro sanctis patriarchis Ioanni et Felici dicti Ordinis fundatoribus tradita et a² nobis per nostras sub plumbo, sub datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXXXI, vii kalendas octobris, expeditas litteras³ reformatam, inter alia expresse disponitur, quod capitulum generale de triennio in triennium celebretur, ac electio maioris et generalis ministri de sexennio in sexennium in capitulo generali per secreta suffragia iuxta concilium Tridentinum fiat. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, officium

Causae huius Constitutionis.

causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus eiusdem procuratoris illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, eisdem fratribus, ut a quocumque, quem maluerint, catholico antistite gratiam et communicationem Apostolicae Sedis habente, in propria dioecesi residente, vel in aliena de dioecesani loci consensu pontificalia exercente, per eos eligendo, ad quatuor minores, quatuor feriatis, seu non feriatis, seu unica, et subinde ad sacros subdiaconatus, diaconatus, et presbyteratus ordines tribus dominicis seu aliis festivis diebus continuis vel interpolatis, etiam extra tempora ad id a iure statuta, ac interstitiis a sacro concilio Tridentino designatis minime servatis, annique curriculo non expectato, etiamsi in unoquoque ex dictis sacris ordinibus, antequam ad alium promoveantur, se non exercuerint, dummodo tamen ad id idonei reperiantur, promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus; necnon antistiti per eos eligendo huiusmodi ordines praedictos eis conferendi licentiam impartimur.

Obstantibus derogat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam inramento, confirmatione apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix iulii MDCXXXIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 9 iulii 1633, pontif. anno x.

¹ Habes de hac congregatione huiusmet Pontificis Constitutionem CXII, Cum sicut, tom. XIII, pag. 427.

² Praep. a nos addimus (R. T.).

³ Quas non habet edit. Main. (R. T.).

ministri generalis huiusmodi, ex aliquâ legitimâ causâ, etiam ante finitum sexennium, vacare possit, cupiatque propterea dictus Ioannes per nos desuper opportune provideri:

Provisio, de qua in rubricâ.

§ 2. Nos, pro nostri muneris debito in praemissis consultum esse cupientes, ac Ioannem et fratres praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus dicti Ioannis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, si officium ministri generalis praedicti ante finitum sexennium vacare contigerit, mortis, renunciationis, depositionis, aut aliâ quavis causa, statim primus definitor generalis convocet ceteros definitores generales et ministros provinciales provinciarum Hispaniae, et, primo dicto definitore generali praesidente, omnes simul canonice eligant unum vicarium generalem, qui eandem auctoritatem, praecminentiam, vocem et locum ac minister generalis praedictus habeat, eiusque vicarij generalis huiusmodi officium duret usque ad finem primi subsequentis capituli generalis, in quo electionem ministri generalis fieri praecipimus.

In caso quo minister generalis ad capitulum non accesserit.

§ 3. Si congregato iam capitulo generali minister generalis aegrotaverit, vel propter aliam causam ad capitulum non accesserit, tunc totum capitulum eligat praesidentem generalem in primâ eiusdem capituli sessione, qui in absentia ministri generalis eisdem auctoritate et praecemi-

nentiis¹ praesideat: cuius praesidentis officium solum durabit usque ad finem eiusdem capituli, quod nunc celebratur.

§ 4. Si congregato capitulo generali, etiam contigerit ministrum generalem e vita discedere; electo prius praeside, ut dictum est, fiat electio ministri generalis in illo capitulo in quo hoc evenerit.

In morte ministri generalis congregato capitulo.

§ 5. Sicque et non aliter ab ipsis fratribus in praemissis perpetuo observari, et ita per quoscumque iudices ordinarios et commissarios iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus ac decernimus et declaramus.

Ita observari et iudicari debere iubet.

§ 6. Non obstantibus felicis recordationis Pauli Papae V praedecessoris nostri sub datum die XIV augusti MDCXIII, et quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus², privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria tollit.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis credi praecipit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maior-

¹ Forsan legend. praecminentia (R. T.).

² Male ed. Main. habet constitutionibus (R. T.).

rem, sub annulo Piscatoris, die XXII augusti MDCXXXIII, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 22 augusti 1633, pontif. anno X.

CDLXX.

Declarat, per subsequentum Sedis Apostolicae beneplacitum impositionis cuiusdam vectigalis ecclesiasticis regnorum Castellae et Legionis in subsidium regis Hispaniarum et Romanorum imperatoris, huiusmodi vectigalis exactio-nem ante factam non fuisse confirmatam, nec licite illud exigi potuisse¹.

Urbanus Papa VIII.
ad futuram rei memoriam.

Impositum vectigali, de quo hic agitur, decretum fuit, ne ab ecclesiasticis exigeretur, nisi ob intento prius Sedis Apostolicae beneplacito.

§ 1. Cum aliâs in regnis Castellae et Legionis impositae et seu respective auctae essent gabellae seu sisae, ad summam decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis in totum ascendentes, spatioque sex annorum, a die primâ mensis augusti MDCXXXII inchoatorum, trium scilicet millionum et unius quarti alterius millionis huiusmodi pro quolibet anno, solvendae et exigendae, super quatuor speciebus vini, scilicet, olei, aceti et carnis in dictis regnis colligendis et consumendis, quodque ad solvendum easdem gabellas seu sisas etiam clerus et personae ecclesiasticae dictorum regnorum concurrerent², si et postquam beneplacitum apostolicum seu approbatio et confirmatio nostra accessisset, ac summa decem et novem millionum nummorum aureorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum regi catholico persolvi deberet, cum decreto per nos apsito, quod pecuniae ex praedictis gabellis seu sisas, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exigendae, in alios usus, quam catholi-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit concurrent (R. T.).

cae religionis defensionis, ac bellorum contra haereticos reliquosque catholicae fidei hostes, ac obedientiae erga S. R. E. conservationis, nullatenus; augmentum vero gabellae seu sisae huiusmodi, quod excedebat aliam concessionem a nobis de anno MDCXXXIX factam, nonnisi in subventionem charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Romanorum regis in imperatorem electi et fidei catholicae in Germania defensionem converteretur (quae quidem conditio, videlicet si et postquam beneplacitum apostolicum seu approbatio et confirmatio nostra respectu ecclesiasticorum accessisset, etiamsi expresse apposta non fuisset, de iure tamen iuxta sacrorum canonum et conciliorum generalium nec non Bullae in die Coenae Domini legisolita dispositionem pro appositâ haberetur et intelligeretur);

§ 2. Nihilominus, sicut non sine animi nostri dolore accepimus, quidam ipsarum gabellarum seu sisarum exactores nulliter et de facto illas ab ecclesiasticis et ecclesiis ante beneplacitum seu approbationem et confirmationem nostras huiusmodi exigere tentaverint, et forsitan exegerint, easdem sententias, censuras et poenas incurrando;

Exactores vero illud etiam ab ecclesiasticis exegerant praedicto beneplacito non obtento.

§ 3. Nosque denique, supplicante humiliter eodem Philippo rege, ac etiam quia defensio fidei catholicae in partibus Germaniae maxime urgebat, earumdem gabellarum seu sisarum impositionem, ad hoc ut etiam personae ecclesiasticae ad illas solvendas concurrerent, approbaverimus, et ut illae a dictâ die I augusti MDCXXXII ab ecclesiasticis praedictis solverentur ad sexennium tunc proximum decreverimus, prout in nostris desuper in simili formâ Brevis expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur¹:

Postmodum vero Pontifex suum concessit beneplacitum.

¹ Quas vide supra pag. 324 (R. T.).

Nunc vero declarat nullo modo approbatam fuisse huiusmodi iam factam exacti-
nem;

§ 4. Ideirco, ne ex beneplacito apostolico seu approbatione et confirmatione impositionis sisarum seu gabellarum per exactores et alios ab ecclesiasticis ante obtentum beneplacitum seu approbationem et confirmationem apostolicas exactarum ullo modo praetendi possit voluisse nos aut velle impositionem dictarum gabellarum, seu sisarum eo tempore, quo facta fuit declarare aut etiam tacite approbare illam licitam fuisse, providere volentes, motu proprio, et ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, declaramus et attestamus, propter emanatum beneplacitum aut subsequutam postmodum earumdem gabellarum seu sisarum impositionis approbationem et confirmationem, nos propterea nullo modo voluisse nec velle declarare, minusque etiam tacite approbare nec tolerare, earumdem sisarum seu gabellarum impositionem, illarumque exactionem seu exactiones contra personas ecclesiasticas et ecclesias, si quae antea factae fuerunt; quinimo illas uti ante obtentum nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, et sic eo tempore illicitas factas, ac de facto factas, illasque facere nemini unquam ante obtentum beneplacitum apostolicum absque sententiarum, censurarum et poenarum a sacris

Exactoresque in canonicas poenas incurrisse.

canonibus et conciliorum generalium decretis ac constitutionibus apostolicis inflictarum incurrisse, neque licere, sed talia perpetrantes in censuras et poenas praedictas incidisse;

Clausulasque pro praesentium litterarum firmitate apponit.

§ 5. Praesentes vero litteras, ac omnia et singula in eis contenta, etiam ex eo quod laici praedicti, seu consilium regium, aut alii quicumque cuiuscumque qualitatis, status, gradus, dignitatis, etiam laicalis et supremas, conditionisque et praeminentiae, etiam speciali nota dignae, in praemissis interesse habentes, seu habere praetendentes, ad hoc vocati, citati et au-

diti non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quovis defectu notari, impugnari, redargui vel retractari non posse; sed easdem praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi valida et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque et non aliter in praemissis omnibus per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, litteris nostris praedictis, ac regula nostrâ de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque, quorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et insertis haberi volumus.

Datum in Arce Gandulphi, sub annulo Piscatoris, die XXVI octobris MDCXXXIII, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 26 octobris 1633, pontif. anno XI.

CDLXXI.

Declarat nihil obesse, si quibus in Apostolicis Brevibus pontificatus sui anni a coronationis non autem ab assumptionis suae die computati reperiantur.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, licet anni pontificatus nostri a die qua ad summi

1 Partic. non nos addimus (n. r.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

Pontifex mandaverat pontificatus sui annos

ab assumptionis die computari.

apostolatus apicem, divinâ favente clementiâ, assumpti fuimus in quibusvis litteris apostolicis etiam in formâ Brevis de mandato nostro computari debuerint, mandatumque et voluntas nostra huiusmodi tam in secretariâ nostrâ Brevium secretorum, quam datariâ et cancellariâ exequutioni demandata fuerint, idem nihilominus in secretariâ nostrâ litterarum in formâ Brevis, quae principibus scribuntur, sive ob non habitam voluntatis et et mandati nostrorum notitiâ, seu aliâs inadvertenter, servatum non fuerit, sed in eâ anni pontificatus nostri a die coronationis nostrae numerati fuerint:

Sed cum in secretariâ Brevium ad principes computati fuerint a coronationis die;

Praecipit ab assumptionis die posterum computari.

§ 2. Nos, ne ex praemissis dubium aliquod circa eorumdem annorum computationem, seu aliâs, aut aequivocatio oriri contingat, mandamus dilecto filio Francisco Herrera earumdem litterarum, quae principibus scribuntur, secretario, ut de cetero annos pontificatus nostri non a die coronationis, sed a die assumptionis nostrae ad eundem pontificatum numeret, utque voluntatis nostrae huiusmodi memoria perduret, volumus, ut praesentium transumptum, manu dilecti pariter filii magistri Marci Aurelii Maraldi praelati ac secretarii domestici nostri eorumdem Brevium secretorum subscriptum, in secretariâ dictarum litterarum, quae principibus scribuntur, retineatur et perpetuo asservetur. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv decembris MDCXXXIII, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 15 decembris 1633, pontif. anno XI.

CDLXXIII.

Decretum, ut omnes regularium superiores suos subditos et religiosos persaepe commoneant de iniunctâ omnibus ob-
1 Legendum foret aequivocationem (n. r.).

servantiâ et exequutione apostolicarum constitutionum et decretorum ad officium sanctissimae inquisitionis adversus haereticam pravitatem pertinentium.

Feriâ quintâ xv decembris MDCXXXIII in generali Congregatione sanctae Romanae et universalis inquisitionis habitâ in palatio apostolico coram Sanctissimo Domino nostro Urbano divinâ providentia Papâ VIII, ac eminentissimis et reverendissimis dominis sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus adversus haereticam pravitatem inquisitoribus generalibus a sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatis.

Sanctissimus Dominus noster, sedulo incumbens, ut ea, quae salubriter apostolicis decretis et constitutionibus statuta et ordinata sunt, praesertim, quae ad sanctum officium inquisitionis contra haereticam pravitatem pertinent, inviolabiliter observentur, et omnimodam sortiantur exequutionem, districte mandat et praecipit: ut omnes superiores, cuiusvis Ordinis, congregationis, societatis, etiam de necessitate exprimendae, regularis aut cuiusvis alterius instituti, etiam quantumvis exempti et privilegiati, etiam per amplissima privilegia, cum clausulis, ne comprehendantur in litteris, decretis, ordinationibus et constitutionibus apostolicis non facientibus plenam et expressam ac de verbo ad verbum, nedum de ipsis Ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis, sed etiam de huiusmodi exemptione, privilegio vel indulto mentionem (quibus hac vice, et ad effectum praesentis decreti dumtaxat consequendum, illis aliâs in suo robore permansuris, specialiter et expresse, et ad formam etiam generalis constitutionis Suae Sanctitatis incipientis *Cum sicut accepimus*, sub datum Romae, die v novembris MDCXXXI, Sanctitas Sua derogavit et derogat, ceterisque contrariis quibuscumque), teneantur, sub poenâ privationis officii ac vocis activae et pas-

sivae ipso facto incurrenda, aliisque arbitrio Sanctitatis Suae infligendis poenis, in perpetuum, semel saltem in anno, idest feria sexta post octavam Assumptionis beatae Mariae Virginis, in publica mensa, vel in capitulo ad hoc specialiter convocato, et insuper in quocumque generali ac provinciali capitulo, conventu, dieta, vel alio quovis nomine nuncupato capitulari congressu, suos subditos ac religiosos commonere de iniuncta omnibus observantia et executione earumdem apostolicarum constitutionum et decretorum ad sanctum officium inquisitionis adversus haereticam pravitatem pertinentium, ac praesertim:

Iulii III constitutionis, quae incipit *Licet a diversis*¹, contra impediendo inquisitores haereticae pravitatis in eorum officio, aut in causis inquisitionis se ingerentes, eorumque complices et fautores, et contra ipsos inquisitores admittentes laicos ad criminis haeresis cognitionem; et Pii V constitutionis, quae incipit *Si de protegendis*², contra occidentes, verberantes, deicientes, aut perterrefacientes quemvis ex ministris sanctissimi officii inquisitionis vel episcoporum id munus in sua dioecesi vel provincia obeuntium, seu accusatorem, denunciatores aut testem in causa fidei quomodocumque productum vel evocatum; necnon contra diripientes, expugnantes, invadentes, incidentes, expilantes, aliave exportantes quicquid praedictorum bona, libros, litteras, auctoritates, exemplaria, registra, protocolla, exempla, scripturas, aliave instrumenta, sive publica sive privata, ubicumque posita, eorumque complices et fautores; et contra effrangentes carcerem vel custodiam, publicam vel privatam, extrahentes vel emittentes vinctum, prohibentes capiendum, captumve eri-

¹ Quam vide in tom. VI, pag. 431 (R. T.).

² Tom. VII, pag. 744 (R. T.).

pientes, recipientes, occultantes, seu facultatem effugiendi dantes, seu id fieri iubentes, eorumque complices et fautores, etiam effectu non sequuto, nullatenus excusandos, nisi claras tantummodo probationes in contrarium adducentes; et contra intercedentes pro praefatis delinquentibus: inflictis contra quemlibet praedictorum poenis, quae damnatis ex primo capite legis Iuliae Maiestatis¹, eorumque filii, irrogantur, et oblata revelantibus impunitate:

Pii IV constitutionis quae incipit *Cum sicut nuper*², contra sacerdotes, qui poenitentes mulieres in actu sacramentalis confessionis ad inhonestos actus provocare et allicere tentant et sollicitant; et Gregorii XV constitutionis, quae incipit *Universi*³ *Dominici gregis*⁴, ampliativae circa huius criminis probationes, et extensivae contra confessarios, qui personas (quaecumque illae sint) ad inhonesta, sive inter se, sive cum aliis, quomodolibet perpetranda in actu sacramentalis confessionis, sive ante sive post immediate, seu occasione vel praetextu confessionis, vel extra occasionem confessionis in confessionario, aut alio loco ad audiendam confessionem electo, sollicitare vel provocare tentaverint, aut cum eis illicitos et inhonestos sermones sive tractatus habuerint, et contra confessarios non monentes eos, quos sciunt ab aliis confessariis sollicitatos esse, ut inquisitoribus vel Ordinariis sollicitantes denuncient, vel docentes eos ad denunciandum non teneri:

Gregorii XIII constitutionis, quae incipit *Officii nostri partes*, de iurisdictione inquisitorum haereticae pravitatis in eos,

¹ Sic et Cherub.; sed nullam legem Iuliae Maiestatis cognosco; leg. potius *laesae maiestatis*, ut patet ex loc. parall. tom. VII, pag. 745 (R. T.).

² Tom. VII, pag. 126 (R. T.).

³ Edit. Main. legit erronee *Universis* (R. T.).

⁴ Tom. XII, pag. 729 (R. T.).

qui ad ordinem presbyteratus non promoti missas celebrant, et sacramentaliter confessiones audiunt¹; Clementis VIII constitutionis, quae incipit *Etsi alias*, declaratoriae poenae contra eos infligendae per iudices laicos, praevia eorum degradatione²; et Sanctitatis Suae constitutionis, quae incipit *Apostolatus officium*, extensivae³ ad minores vigintiquinque annis, dummodo vigesimum aetatis annum compleverint⁴:

Sixti V constitutionis⁵, quae incipit *Caeli et terrae creator*, contra exercentes artem astrologiae iudiciariae, et alia quaecumque divinationum genera, librosque harum artium legentes vel tenentes⁶; et Sanctitatis Suae constitutionis, quae incipit *Inscrutabilis iudiciorum Dei*, extensivae⁷ ad alia, et cum gravioribus poenis⁸:

Clementis VIII constitutionis, quae incipit *Cum sicut*, contra Italos, ne extra Italiam proficiscantur ad loca, in quibus liber et publicus cultus sive usus catholicae religionis non existat, minusque eis in locis habitent⁹; et Gregorii XV constitutionis, quae incipit *Romani Pontificis*, contra haereticos, ne in locis Italiae et insularum adiacentium quovis praetextu commorentur, et contra eorum fautores et receptatores¹⁰:

Pauli V constitutionis, quae incipit *Romanus Pontifex*, revocatoriae facultatum superioribus quorumcumque Ordinum et religiosorum¹¹ quoquo modo concessa-

¹ Tom. VIII, pag. 86 (R. T.).

² Tom. X, pag. 750 (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *extensiva* (R. T.).

⁴ Tom. XIII, pag. 646 (R. T.).

⁵ Male hic et pluries postea edit. Main. legit *constitutio* (R. T.).

⁶ Tom. VIII, pag. 646 (R. T.).

⁷ Edit. Main. legit *extensiva* (R. T.).

⁸ Quam vide sup. pag. 211 huius tomi (R. T.).

⁹ Tom. X, pag. 279 (R. T.).

¹⁰ Tom. XII, pag. 708 (R. T.).

¹¹ Potius *religionum* vel *institutorum* (R. T.).

rum, cognoscendi causas suorum subditorum ad officium sanctae inquisitionis quomodolibet pertinentes¹:

Eiusdem constitutionis, quae incipit *Regis pacifici*, innovatoriae constitutionum a Sixto IV et Pio V de Conceptione B. M. V. editarum, impositionis maiorum poenarum in transgressores, a locorum Ordinariis et haereticae pravitatis inquisitoribus puniendos²; et Gregorii XV constitutionis, quae incipit *Sanctissimus Dominus noster auditis*, ampliativae et declaratoriae prohibitionis asserendi beatam Mariam Virginem conceptam in peccato originali³:

Gregorii XV constitutionis, quae incipit *Romanus Pontifex in specula*, revocatoriae quarumcumque concessionum vivae vocis oraculo factarum; et Sanctitatis Suae constitutionis extensivae⁴ ad quoscumque, quantumvis privilegiatos et exemptos, quae incipit *Alias felix recordationis Gregorius XV*, sub datum Romae xx decembris MDCXXXI⁵:

Eiusdem constitutionis, quae incipit: *Apostolatus officium*⁶, et Sanctitatis Suae constitutionis, quae incipit eo modo, revocatoriae⁷ licentiarum quarumcumque legendi et habendi libros prohibitos⁸:

Sanctitatis Suae constitutionis, quae incipit *Sanctissimus Dominus noster sollicite animadvertens*, de imaginibus nondum a Sede Apostolica canonizatorum, vel beatificatorum, cum radiis, splendoribus, aut laureolis non proponendis, tabellis aut luminaribus ad eorum sepulchra non apponendis, eorumve gestis, miraculis, revelationibus et beneficiorum impe-

¹ Tom. XI, pag. 346 (R. T.).

² Tom. XII, pag. 356 (R. T.).

³ Tom. XII, pag. 688 (R. T.).

⁴ Edit. Main. habet *extensiva* (R. T.).

⁵ Vide sup. pag. 258.

⁶ Tom. XII, pag. 779 (R. T.).

⁷ Edit. Main. habet *constitutio... revocatoria* (R. T.).

⁸ Quam vide supra pag. 217 huius tomi (R. T.).

trationibus non publicandis aut imprimendis¹:

Pariter Sanctitatis Suae constitutionis, quae incipit *Sanctissimus Dominus noster pro debito sui pastoralis officii*, de libris ubicumque compositis, de quacumque materiâ tractantibus, ab his, qui degunt in Statu Ecclesiastico, non transmittendis aliò, ut imprimantur, sine vicarii et magistri sacri palatii in Urbe, vel extra eam sine Ordinarii et inquisitoris, aut ab eis deputatorum, licentiâ²:

Et eiusdem Sanctitatis Suae constitutionis sub datum Romae die v novembris MDCXXXI, quae incipit *Cum sicut accepimus*, quod constitutiones apostolicae in concernentibus fidem catholicam et sanctae inquisitionis officium hactenus editae et imposterum, etiam super quacumque aliâ re edendae, omnes regulares quomodolibet privilegiatos comprehendant, nisi in edendis illis specialiter excipiantur³.

Et insuper iidem superiores teneantur curare et efficere, ut huius decreti exempla aliquo in loco apud eos publico affigantur, et affixa conserventur, ita ut ab eisdem subditis religiosis omnibus videri ac legi commode queant; deque huiusmodi commonitione publico documento statim certiore facere congregationem sanctissimae inquisitionis in Urbe. Et nihilominus voluit, ut decretum huiusmodi, seu illius exemplum, intimatum procuratori generali cuiuscumque Ordinis, congregationis, societatis et instituti, ut supra, in Urbe degenti, vel ad valvas Basilicarum S. Iohannis Lateranensis, et Principis Apostolorum Urbis, et in acie Campi Florae affixum, etiam absque intimatione praedictâ, infra duos citra montes, ultra vero montes infra quatuor menses ex tunc proximos, omnes et singulos eorundem

¹ Tom. XII, pag. 309 (R. T.).

² Habetur in tom. XIII, pag. 371 (R. T.).

³ Vide sup. pag. 248 huius tomi (R. T.).

Ordinis, congregationis, societatis et instituti religiosos perinde arctet et afficiat, ac si commonitio et affixio praedictae exequutae essent, et unicuique hoc ipsum decretum exhibitum, ac personaliter intimatum foret. Et ita mandat et praecipit Sanctitas Sua.

IOANNES ANTONIUS THOMASIVS

S. Roman. et univers. inquisit. notarius.

Anno MDCXXXIV, indictione secundâ, pontificatus Sanctissimi D. N. D. Urbani divinâ providentiâ Papae VIII anno XI, die vero quintâ ianuarii supradictae litterae sive decretum affixum et publicatum fuit ad valvas basilicarum S. Iohannis Lateranensis, et Principis Apostolorum Urbis, ac in acie Campi Florae, ut moris est, per me Antonium Bardum praelibati SS. D. N. Papae cursorem.

CDLXXII.

Statutum circa causarum criminalium in regno Poloniae cognitionem¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Singularia atque eximia charissimi in Christo filii nostri Vladislai Poloniae et Sveciae regis illustris in nos et hanc Sanctam Sedem fidei et devotionis merita, ac praecipuus, quo eundem Vladislau regem complectimur, paternae charitatis affectus, promerentur, ut quae ad prosperum felicemque christifidelium in regno Poloniae existentium statum et quietem pertinere dignoscuntur, quantum cum Domino possumus, favorabiliter concedamus.

§ 1. Supplicationibus itaque dilecti filii nobilis viri Georgii Ossolinski comitis de Tenchin eiusdem Vladislai regis² nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, quod de cetero in praefato regno Poloniae causae criminales in primâ instantiâ

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Videtur deesse nomine (R. T.).

Prooemium.

Gradus appellations in causis criminalibus designat.

CDLXXIV.

Declaratio nonnullorum statutorum pro congregationibus Tusciae et Lombardiae monachorum Ordinis Cisterciensis emanatorum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Alias a nobis emanarunt litterae tenoris subsequents, videlicet:

Urbanus Papa VIII, ad perpetuam rei memoriam. In Sede Principis Apostolorum², nullis licet nostris suffragantibus meritis, divinâ providentiâ constituti, inter multiplices pastoralis officii curas, ad ea, per quae³ regularis disciplinae observantia in quibuslibet Ordinibus et congregationibus conservetur; maioraque in dies suscipiat incrementa, sollicitudinis nostrae partes sedulo intendimus, et in iis, quae propterea pie et provide statuta sunt, apostolicae confirmationis robor libenter adiicimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire. Cum itaque, sicut accepimus, pro felici prosperoque dilectorum filiorum monachorum Cisterciensis⁴ Ordinis congregationum Lombardiae et Tusciae insimul unitarum statu, et reformatione in eis introducendâ, nonnullae constitutiones et statuta edita et a dilecto filio nostro Roberto tituli S. Alexii presbytero cardinali Ubaldino nuncupato, eiusdem Ordinis apud nos et Apostolicam Sedem protectore, ac duobus aliis Romanae curiae praelatis, pietate, doctrinâ et religionis zelo praestantibus, auditis etiam et consultis dilectis filiis praeside, procuratoribus et duobus ex antiquioribus abba-

Alias ab hoc Pontifice emanavit Constitutio super reformatione et confirmatione nonnullorum statutorum, cuius tenor hic refertur.

cognoscantur ab ordinariis locorum, in secundâ a metropolitano, in tertiâ a dilecto filio moderno et pro tempore existente in dicto regno Poloniae nuntio (in reliquis instantiis, etiam restitutionis in integrum, et in secundâ instantiâ, quando metropolitanus uti ordinarius in primâ instantiâ cognoscit, committentur causae appellationum nullitatum per signaturam iustitiae infra certum tempus, et in partibus, alicui ex episcopis vel suffraganeis in eodem regno pro tempore existentibus, quos omnes pro huiusmodi causis criminalibus cognoscendis et terminandis habilitamus), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Clausulae.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, irritumque et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quarumcumque ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v ianuarii, MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 5 ianuarii 1634, pontif. anno XI.

Bull. Rom. Vol. XIV. 46

¹ Horum statutorum confirmationem habes in Const. huius Pont., *In Sede*, ut supra pag. 203.

² Constitutionem hanc cum Cherub. et Main. iterum referimus suis numeris distinctam, quia huiusmodi numerorum distinctio necessaria est ad seqq. declarationes intelligendas (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *per quo* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *Cisterciensium* (R. T.).

tibus dictarum congregationum, de mandato nostro visa et examinata fuerint, tenoris subsequenter, videlicet:

De praelatorum residentia suis in monasteriis.

I. Praelati omnes quorumcumque monasteriorum residentiam requireptium debeant omnino in eis personaliter residere, nec ullo praetextu possint ab eis abesse ultra tempus praescriptum a constitutione edita a capitulo anni MDCXVI, videlicet ultra viginti dies continuos. Praelatus qui ultra praedictum tempus, vel in totius anni cursu ultra quadraginta dies, continuus et discontinuus computatis, sine licentia regiminis ex legitima causa in licentia exprimentia et in actis redigenda, abfuerit a suo monasterio, graviter puniatur, etiam privatione vocis activae et passivae, quin etiam ipsi patres regiminis, si absque legitima causa huiusmodi licentiam concesserint, gravi poenam pro arbitrio defensorii afficiantur.

De communi peculio.

II. Universae pecuniae communes ad singulas provincias pertinentes habeantur repositae et custoditae in capsâ triclavi, quae retineatur clausa tribus clavibus, quarum una remanere debeat penes caput regiminis, altera penes visitatorem maiorem, tertia penes capserium, quo munere fungi debeat unus ex abbatibus titularibus, qui pro provincia Lombardia teneatur residere in monasterio S. Ambrosii, isque eligi debeat per capitulum, et interim usque ad eius celebrationem providebit illustrissimus protector, dictusque capserius retineat libros introitus et exitus, in quibus omnia distincte et ordinate adnotata appareant, nec aliquid omnino erogare aut solvere possit alicui personae absque mandato regiminis in scriptis; si sine praedicto mandato quicquam erogaverit aut solverit, privationem praelaturae incurrat. Supradicta autem computa et mandata omnia singulis trienniis ante capitulum diligenter revideri debeant pro provincia Lombardia per abbates S. Ste-

phani de Cornu et Aquaefrigidae, et pro provincia Tusciae a duobus praelatis, qui non sint de regimine, deputandis per capitulum, qui accuratam et plenam relationem praedictorum omnium teneantur facere in capitulo.

III. Tempore per constitutiones ad eligendos discretos deputato¹ nullus abbatum accedat ad aliena monasteria, sed unusquisque in suo se monasterio contineat; qui secus fecerit, voce activa in capitulo careat.

IV. Electi in discretos ad alia monasteria se minime transferant, sed in monasterio in quo degunt expectent discessum sui abbatis, cum quo recta accedant ad capitulum; si secus fecerint, voce in capitulo careant; interim vero se informet de statu monasterii, de quo interrogentur diligenter in capitulo; et casu quo non reperiantur diligenter informati, sint inhabiles in futurum, ad hoc, ut possint eligi in discretos.

V. In virtute sanctae obedientiae praecipimus tam discretis, ne quid omnino ab aliquo accipiant etiam sponte dare volente², quam omnibus et singulis religiosis, ne quid eis dare audeant; quod si delictum huiusmodi quis commiserit, et fuerit sufficienter probatum, tunc, tam dans, quam accipiens, privationem omnium dignitatum et officiorum incurrant, necnon inhabilitatem ad eadem vel alia in perpetuum.

VI. Sicut ex praescripto constitutionum tenentur subditi singulis annis tradere praelatis inventaria rerum omnium, quas habent penes se, et contrafacientes inter proprietarios censentur, et poenis proprietariorum in utroque foro subiacent; ita in posterum abbates et praelati omnes tempore visitationis, ipsi autem praeses et visitatores tempore capituli, sub iisdem

¹ Erroneo edit. Main. legit *deputatos* (R. T.).

² Male edit. Main. habet *valenti* (R. T.).

De discretis.

De datis et acceptis.

De inventario rerum, quas quisque monachus habet, conservando.

poenis ipso facto incurrendis, teneantur conficere inventaria, in quibus cuiuscumque generis res omnino, pecuniae et bona, quae habent, quam diligentissime praescripta sint; eaque abbates et praelati supradicti praesidi et visitatoribus, praeses autem et visitatores defensoribus tradere teneantur, reponenda et conservanda in capsâ triclavi; supradicti¹ visitatores autem et defensores in hac re, iuxta praescriptum sacri Concilii Tridentini, curare debent, ut uniuscuiusque religiosi suppellex statui paupertatis, quam professi sunt, conveniat, nihilque superflui in ea sit, nihil etiam, quod necessarium sit, eis denegetur.

De visitationibus provinciarum et monasteriorum.

VII. Visitatio provinciarum ut serio et diligenter habeatur, debeant omnino praeses et visitatores omnia et singula monasteria personaliter per se ipsos visitare, et in unoquoque per tantum tempus permanere, quantum necessarium erit ad visitationem plene et accurate perficiendam; ideoque visitationibus peragendis deputentur menses aprilis, maii et iunii, non obstante dispositione constitutionum in hac parte. Visitatores autem utantur communi mensa, et frugali victu sint contenti, idemque servetur in comitiis. Praecipitur vero in virtute sanctae obedientiae, ut, tam ipse praeses et visitatores, quam eorum conversi et famuli, nihil omnino percipiant a visitatis, etiam sponte dare volentibus; quod si praesidem seu visitatores quidquam accepisse, aut a conversis et famulis, ipsis scientibus, acceptum fuisse probatum fuerit, inhabiles sint in perpetuum ad praesidentatus et visitatoratus officia; et nihilominus conversi, qui acceperint, graviter puniantur, et famuli absque spe redditus a servitio statim eiiciantur.

Cellerarii, aliorumque ministrorum com-

VIII. Abbas, prior et revisores computorum teneantur singulis mensibus revidere

¹ Aptius in l. parall. *triclavi supradicti* (R. T.).

computa tam cellerarii quam aliorum omnium ministrorum, qui substantiam monasterii administrant; singuli autem eorum adnotent in particulari schedula omnia supradicta computa, dictamque schedulam penes se custodiant, et tempore capituli consignent discreto, ut deferat ad capitulum. Quod si abbas facere neglexerit, de mala administratione suspectus censeatur, ita ut adversus eum procedi possit.

De conversis.

IX. Conversi deputari non possint ad administrationes extra monasteria ad officium subcellerariatus, aut ad servitia particularia abbatum, nisi post quintum professionis annum completum: qui secus aliquem deputaverit, voce activa in proximo capitulo careat.

Extra monasteria non pernoctandum.

X. Nemini monachorum, sed praesertim iunioribus non sacerdotibus, ullo modo detur licentia permanendi, recreationis gratia in loco in quo sit eis pernoctandum extra monasteria vel loca monasteriorum. Praelatus, qui adversus hoc licentiam concesserit, ab officio per sex menses suspendatur.

XI. Abbatibus emeritis, qui ex legitima causa renunciaverint dignitati, liceat, honoris gratia abbatis nomine vocari, quod maluerint monasteriorum pro habitatione tempore renunciationis et celebrationis capituli sibi eligere, habere conversum ad servitia sibi deputatum, et quoad victum et vestitum censi vice¹ abbatum.

Abbatum emeritorum privilegia.

XII. Nemini praelatorum liceat, pecunias monasteriorum exigere, aut erogare, aut eas quovis modo contrectare, neque item in rebus monasteriorum dividendis aut necessariis comparandis per se ipsos se immiscere, sed ea omnia per cellerarios, aut alios ministros ad quos ex constitutionum praescripto attinet, fiant: qui tamen cellerarii et ministri teneantur in huiusmodi rebus peragendis suorum praelatorum praeceptis obedire, nec quidquam,

Cellerarium munus.

¹ In loc. parall. est *iure pro vice* (R. T.).

nisi eodem praelato iubente et mandante, exequi possint. Pecuniae autem a capserio ad id munus specialiter deputato custodiantur in capsâ triclavi, quae in singulis monasteriis habeatur in cubiculo praelati, earumque clavium unam retineat praelatus monasterii, aliam capserius, tertiam cellerarius, per quem cellerarium, seu alios ministros ad quos spectaret ut supra, tam eleemosynae, quam munuscula, si qua dari licuerit, dentur, de praelatorum tamen mandato aut licentiâ, ac servatâ formâ constitutionis Clementis VIII de largitione munerum, semperque rei, quae datur, qualitas, quantitas, et, si fieri possit, etiam nomina eorum quibus dantur, aut per quos transmittuntur, in libro dati et accepti fideliter describantur. Quod si praelati praedicta aut aliqua eorum per se ipsos, et non adhibitis ministris, facere ausi fuerint, tunc in eos, tamquam fraudis et parum sinceræ administrationis suspectos, tam capitulum quam visitatores et regimen procedant.

XIII. Si quis praelatus aut religiosus privato nomine equos, iumenta, pecudes, frumenta, blada, legumina, aut alios quoscumque fructus ex terrâ provenientes, tenere, possidere, aut a monasteriis emere, vel in solutionem accipere ausus fuerit, is, praeter amissionem usus earum rerum omnium et singularum, si praelatus sit, poenam contra exercentes mercaturam, cap. xxv¹ constitutionum taxatam, incurrat; monachi, qui trasgressores reperti fuerint, poenae inhabilitatis ad officia omnia et dignitates subiaceant; conversi denique per annum carceri mancipentur, et deinceps ab omni temporali administratione arceantur. Ad effectum vero probandi quempiam privato nomine aliqua praedictorum tenuisse aut possedisse, sufficiat probare, quod a die emptionis, adeptionis, aut

captae possessionis, seu intentionis¹ eorum, in libris publicis monasterii scripta non fuerint.

XIV. In visitatorem minorem assumi non possit, qui trigesimum aetatis annum non expleverit, aliâs electio nulla sit ipso iure.

XV. Ex patribus, qui immediate in regimine resederunt, non possint tempore capituli assumi in definitores, nisi ad summum duo tantum pro singulis provinciis. Quod si agatur directe vel indirecte de negotiis ad personam vel regimen seu administrationem alicuius ex definitoribus pertinentibus, tunc ipse, de cuius negotiis, ut supra, agitur, debeat omnino exire a definitorio.

XVI. In definitorio habeat omnino locum unus saltem ex discretis pro singulis provinciis.

XVII. Patres regiminis eandem habeant in regimine durationem et vacationem, quam habent praelati in gubernio monasteriorum, nisi forte assumendus sit aliquis ex dictis patribus in praesidem.

XVIII. Liceat praesidi, post finitum officium, eligere sibi quod maluerit ex monasteriis suae provinciae gubernandum, exceptis, pro provinciâ Lombardiae, monasteriis Claraevallis Mediolani, S. Ambrosii maioris Mediolani, S. Martini Parmensis, et S. Crucis in Hierusalem de Urbe, et, pro provinciâ Tusciae, monasteriis Septimi, Cistelli Florentini, et Trium Fontium de Urbe, ad quorum monasteriorum gubernationem, sicut et in procuratorem provinciae in Curia Romanâ, is, qui praesidentatus munere proxime defunctus est, nullo pacto eligi valeat.

XIX. Nullus abbatum eligi possit ad loca regiminis, nisi saltem per triennium fuerit abbas.

XX. Superiores omnes, praesertim monasteriorum in quibus viget regularis

Quis eligendus visitator.

Quinam definitores.

Definitorium.

Patres regiminis.

Praeses functus officio.

Abbas post triennium promovetur possit.

Hortatio ad superiores.

¹ Edit. Main. habet quae (n. 7).

² In loc. parall. est xxiii (n. 7).

¹ Aptius in loc. parall. est tentiois (n. 7).

observantia, enixe hortamur in Domino, ac etiam eis praecipimus et mandamus, ut in frequentando noctu diuque chorum, vitâ communi in refectorio agenda, ceterisque observantiis omnibus, quae per regulam et constitutiones praescribuntur, exacte obeundis, subditis exemplo sint.

XXI. Nullus possit eligi ad exercenda officia, qui, praeter alias condiciones et requisita, non habuerit decem annos completos professionis; aliâs electio sit nulla, et electores facultate eligendi deinceps careant.

XXII. Officia prioratus, cellerariatus et magistri novitiorum non vacent singulis annis, sed sint triennalia, ut olim observabatur.

XXIII. In abbatem deinceps nullus assumatur, qui non habet sufficientem scientiam ad exercendum curam animarum, aliâs electio sit ipso facto nulla: supradictam autem scientiam ad hunc effectum eos tantum habere intelligi volumus, qui, pro provinciâ Lombardiae, ad exercendam curam animarum approbati fuerint ab Ordinario Mediolanensi, a Florentino vero pro provinciâ Tusciae, vel pro utrâque provinciâ ab Urbis vicario, sive ab alio Ordinario per eminentissimum cardinalem protectorem pro tempore existentem deputando.

XXIV. Capitulum duret saltem per octo dies, et singulis diebus bis congregetur definitorium duraturum singulis vicibus saltem per tres horas.

XXV. Constitutio, qua disponitur ut praeses resideat in partibus Mediolani, intelligatur de monasteriis non distantibus ab urbe Mediolani ultra dietam, in quibus aliâs non sit prohibitum residere patribus regiminis.

XXVI. In proximo futuro capitulo, ad praescriptum decreti de celebratione missarum, taxetur numerus religiosorum in unoquoque monasterio retinendorum iuxta

eiusdem monasterii redditus, et idem fiat de famulis et equis: quæ taxato, non licebit abbatibus numerum etiam famulorum et equorum augere, sub poenis expressis in supradictis decretis.

XXVII. Erigatur in monasterio deputando in proximo capitulo aliud collegium in provinciâ Lombardiae, in quo habeantur saltem decem collegiales, et decem alii collegiales retineantur pro provinciâ Tusciae in uno vel pluribus collegiis; ad quem effectum debeat in futuro capitulo unum vel alterum monasterium deputari.

XXVIII. Novitii non recipiantur imposterum nisi tempore celebrationis capituli in ipso capitulo, et, priusquam admittantur ad habitum, debeant omnino degere in habitu seculari per duos menses in monasterio sub regulari observantiâ: circa receptionem vero et qualitates eorumdem serventur decreta Clementis VIII, et constituatur omnino professorium, in quo pariter serventur decreta eiusdem Clementis.

XXIX. Pro sustentatione monachorum monasterii et collegii S. Crucis in Hierusalem de Urbe, et aliis nonnullis oneribus et expensis quae in Urbe consueverunt fieri pro provinciâ Lombardiae, de quibus in schedulâ per praesidem et abbatem S. Crucis subscriptâ, assignentur redditus bonorum de Viono, quorum administratio ad abbatem pro tempore S. Crucis, vel ad eos qui eidem abbati benevisi fuerint, spectabit, quamdiu collegium in praedicto monasterio S. Crucis perseverabit. Quod si collegium aliò transferri, aut quovis modo in dicto monasterio cessare contigerit, tunc et eo casu redditus et administratio bonorum de Viono ad capsam, quam vocant triclavam, pertineant, prout hactenus pertinuerunt; contributiones autem pro collegii sustentatione, monasteriis in proximo praeterito capitulo impositae, ipsi capsae

Collegium Lombardiae.

De novitiis recipiendis.

Assignatio pro collegio S. Crucis de Urbe.

Nihil privato nomine habendum.

Ne quis eligatur ante decem annos professionis.

Officia triennalia.

Eligendorum in abbates qualitates.

Capituli duratio.

Praesidis locus.

Numerus religiosorum taxandus.

congregationis persolvantur, quamdiu red-
ditis praedictorum honorum de Viono col-
legii sustentationi deputati¹ manserint.

Per supradictos autem articulos, pro
reformatione dictae congregationis for-
matis, non intelligitur derogatum in ali-
quo decretis sacri concilii Tridentini, ac
felicitis recordationis Clementis VIII, et²
SS. D. N. quoad regulares editis:

Confirmatio
et approbatio
statutorum.

Nos, inviolabili constitutionum ac sta-
tutorum huiusmodi observationi, felici-
que earundem congregationum directioni,
quantum nobis ex alto conceditur, pro-
spicere, ac praesidem et monachos praedi-
ctos specialibus favoribus et gratis prose-
qui volentes, eorumque singulares personas
a quibusvis excommunicationis, suspensio-
nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-
tentiis, censuris et poenis, a iure vel ab
homine, quavis occasione vel causa latis,
si quibus quomodolibet innodatae existunt,
ad effectum praesentium dumtaxat conse-
quendum, harum serie absolventes, et ab-
solutas fore censentes, motu proprio, et ex
certa scientia ac matura deliberatione no-
stris, constitutiones et statuta praeserta
huiusmodi, apostolica auctoritate, tenore
praesentium, perpetuo approbamus et con-
firmamus, illisque inviolabilis apostolicae
firmitatis robur adiicimus, ac omnes et
singulos tam iuris quam facti ac solem-
nitatum omissarum et quosvis alios etiam
quantumvis substantiales defectus, si qui
desuper quomodolibet intervenerint, aut
intervenisse dici possent, supplemus. De-
cernentes illas in praedictis congregatio-
nibus ab omnibus et singulis ad quos spectat
et in futurum spectabit inviolabiliter obser-
vari et adimpleri omnino debere, irritum-
que nihilominus et inane quidquid secus
super his a quoquam, quavis auctoritate,
scienter vel ignoranter, contigerit attentari.
Non obstantibus constitutionibus et ordi-

¹ Male in loc. parall. est *deputari* (R. T.).

² Coniunct. et nos addimus (R. T.).

nationibus apostolicis, ac, quatenus opus
sit, Ordinis et congregationum huiusmodi,
etiam iuramento, confirmatione apostolica,
vel quavis firmitate alia roboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque,
indultis et litteris apostolicis in contra-
rium praemissorum quomodolibet conces-
sis, confirmatis et innovatis; quibus om-
nibus et singulis, eorum omnium tenores
praesentibus pro plene et sufficienter ex-
pressis habentes, illis aliis in suo robore
permansuris, hac vice dumtaxat speciali-
ter et expresse derogamus; ceterisque
contrariis quibuscumque. Datum Romae,
apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die
XXI martii MDCXXXI, pontificatus nostri
anno VIII.

§ 2. Cum autem, sicut denuo accepi-
mus, post ematas praesertas litteras
huiusmodi, in capitulo generali earundem
congregationum, de modo et forma su-
prainsertas constitutiones et statuta exe-
cutioni et observantiae demandandi actum
fuerit, ac, matura consultatione adhibita,
compertum sit, faciliiori atque exactiori
tam ipsarum superius insertarum quam
etiam aliarum constitutionum earundem
congregationum olim a felicitis recorda-
tionis Gregorio Papa XIII praedecessore
nostro confirmatarum executioni et ob-
servantiae securius consultum fore, si tam
ipsae supra insertae in nonnullis ex su-
praedictis capitibus, videlicet VI, VII, XIII,
XXIII et XXVIII, quam etiam aliae a dicto
Gregorio praedecessore, ut praefertur,
confirmatae constitutiones et statuta in
duobus infrascriptis capitibus (quorum
unum est, videlicet: Electio, sive imbur-
satio discretorum fiat praesentibus et in-
tervenientibus pro veritatis testimonio
religiosis aliis in illo monasterio commo-
rantibus, inter quos saltem quatuor sa-
cerdotes interveniant ex alio monasterio
vocandi, si ex eo haberi non poterunt,
sicque electi discreti ad capitulum acces-

Et, quia aliqua
ex supradictis
statutis indige-
bant explica-
tione.

suri litteras testimoniales fidem facientes
de legitima eorum electione ab omnibus
sacerdotibus, seu saltem a quatuor eorum
qui intervenerint electioni, subscriptas
deferant, aliter sine litteris huiusmodi ad
capitulum non admittendi: alterum vero
est, videlicet: Illi tantum ad praelaturam
et ad visitatoris maioris officium appro-
bentur, qui officia minora, prioratus sci-
licet et cellerariatus, digne, gradatim,
saltem biennio in quolibet officio, fideliter
exercuerint) per nos, ut infra, declarentur,
moderentur, limitentur, et alia etiam ad-
dantur respective:

Modo decla-
rat, moderatur
et alia addit Ur-
banus.

§ 3. Quare nos, qui negotium huius-
modi dilectis filiis nostris Antonio tituli
S. Honuphrii presbytero, nostro secundum
carnem fratri germano, ac Martio S. Ma-
riae Novae diacono, cardinalibus, Ginetio
nuncupato, mature, diligenterque exami-
nandum, nobisque referendum commisi-
mus, pro incumbens nobis pastoralis
officii debito prosperum earundem con-
gregationum statum felicemque directio-
nem sinceris desiderantes affectibus, ac sin-
gulares eorumdem monachorum personas
a quibusvis excommunicationis, suspensio-
nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis
sententiis, censuris et poenis, a iure vel
ab homine, quavis occasione vel causa la-
tis, si quibus quomodolibet innodatae exi-
stunt, ad effectum praesentium dumtaxat
consequendum, harum serie absolventes et
absolutas fore censentes, de eorumdem
Antonii et Martii cardinalium consilio,
motu, scientia et deliberatione similibus:

Quoad VI, ut per capsam triclavem in-
telligatur triclavis congregationis:

Ad VII, singulis trienniis¹ una tantum
visitatio fiat, uno quidem anno in mona-
steriis omnibus citra montes apenninos,
altero vero in iis qui² sunt ultra montes,
ita ut prima visitatio sit eius partis in

¹ Edit. Main. legit *triennis* (R. T.).

² Potius lege *quae* (R. T.).

qua fuerit praeses, eaque fiat temporibus
in ipsa constitutione assignatis, scilicet
mensibus aprilis, maii et iunii, singulorum
annorum ex duobus, in quibus non cele-
bratur capitulum: quod si praeses et vi-
sitatores singula monasteria personaliter
non visitaverint, privationem vocis activae
et passivae et inhabilitatem ad officia prae-
sidentatus et visitatoratus incurrant.

Ad XIII, monachi, qui extra claustra ad
curam animarum vel alia beneficia ec-
clesiastica degunt, res huiusmodi ad usus
proprius habere poterunt, sed singulis an-
nis rerum huiusmodi notas abbati suo
tradere tenebuntur sub poenis propriari-
orum incurrendis.

Ad XXIII, examen et appobatio fiat per
examinatores deputandos in capitulo con-
gregationis.

Ad XXVIII, in capitulo numerus tantum
novitiorum praefigatur, non autem neces-
se sit, ut eorum nomina exprimentur; et,
quoad tempus deferendi habitum secula-
rem¹, sufficiat mensis:

Quo vero ad constitutiones a dicto Gre-
gorio praedecessore, ut praefertur, con-
firmatas:

In iis monasteriis, in quibus non sunt
quinque sacerdotes ultra abbatem, sufficiat
interventus et subscriptio eorum sacerdo-
tum qui ibi commorantur:

Insuper vero monachis, curam anima-
rum exercentibus, tempus talis exercitii
suffragetur ad effectum habilitatis ad prae-
laturam et visitatoris maioris officium,
non secus ac tempus exercitii officiorum
prioris et cellerarii: apostolica auctori-
tate, tenore praesentium, perpetuo declara-
mus, moderamus, limitamus, eisque ad-
dimus respective.

§ 4. Decernentes constitutiones et sta-
tuta sic per praesentes declarata, mode-
rata, limitata et addita respective in prae-
dictis congregationibus ab omnibus et sin-

¹ Edit. Main. legit *secularium* (R. T.).

Nec aliter iu-
dicari posse de-
ceruit.

gulis, ad quos spectat et in futurum pro tempore spectabit, inviolabiliter perpetuo observari et adimpleri, et ita per quoscumque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrariis.

§ 5. Non obstantibus litteris nostris praesertis, ac aliter disponentibus constitutionibus et statutis in eis contentis praedictis, aliisque omnibus et singulis, quae in eisdem praesertis litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxv ianuarii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 25 ianuarii 1634, pontif. anno xi.

CDLXXV.

Confirmatio triennialis impositionis super fructibus commendarum Ordinis S. Ioannis Hierosolymitani¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Inter ceteras, quibus assidue premimur, apostolatus nostri curas, in eam praecipue incumbimus, ut insula Melevitana² hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani firmissimum christiani nominis adversus Turcarum tyrannidem propugnaculum, debite muniatur, et quae propterea ab ipsius hospitalis magistro et consilio provide ordinata sunt, apostolicae firmitatis³ munimine roboramus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Causae huius Constitutionis.

§ 1. Sane pro parte dilectorum filio-

¹ Istius Ordinis materiam habes Constit. XLV, *Universalis*, tom. XIII, pag. 134, et Constit. *In specula*, ut supra.

² Forsan legend. *Melitana* vel *Melitensis* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *firmatis* (R. T.).

rum Antonii de Paula magni magistri necnon consilii completi dicti hospitalis nobis expositum fuit, quod, cum, pro reficiendis et instaurandis moenibus civitatum Victoriosae, Sengleae et Vallettae earumque arcium, necnon propugnaculis aliisque fortificationibus perficiendis ac de novo construendis, commune aerarium dicti hospitalis ingenti pecuniarum summa indigeat, infrascriptam impositionem, sub nostro et Sedis Apostolicae beneplacito, statuerunt et ordinarunt, prout plenius continetur in decreto desuper emanato tenoris subsequenter, videlicet:

§ 2. Frater Antonius de Paula Dei gratia sacrae domus hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, ac militaris Ordinis sancti Sepulchri Dominici magister humilis, pauperumque IESU CHRISTI custos, universis et singulis praesentes nostras litteras visuris, lecturis et audituris, salutem. Notum facimus, et in verbo veritatis attestamur, qualiter infrascriptum decretum extractum fuit ex libro seu registro conciliorum nostrae cancellariae, in quo similia adnotari et registrari solent, quod quidem in hanc publicam formam extrahi et redigi iussimus, ut ubique, tam in iudicio quam extra, eidem plena et indubitata fides adhibeatur: cuius tenor est, qui sequitur, videlicet:

Die xv mensis novembris MDXXXIII. Cum, pro reficiendis et instaurandis moenibus civitatum Victoriosae, Sengleae et huius humilissimae Vallettae earumque arcium, ac propugnaculis aliisque fortificationibus perficiendis ac de novo construendis, opus sit ex communi aerario ingens pecuniarum summa, iuxta decretum per venerandum concilium, referentibus venerandis commissariis desuper deputatis, nuper conditum, quod praemissa pro conservatione huius domini, imo totius Reipublicae Christianae tuitione, fieri censuit ac mandavit, eminentissimus ac reverendissi-

Decretum super fortificationibus faciendis.

mus dominus magnus magister ac venerandum concilium completum legitime congregatum, intellecta denuo relatione praefatorum commissariorum, maturaque deliberatione praehabita, cum scrutinio ballottarum, sub beneplacito et confirmatione Sanctissimi Domini nostri Papae, eiusque Sedis Apostolicae, et non aliter, nec alio modo, ordinarunt, statuerunt et imposuerunt ac imponunt pensionem sive impositionem duodecim millium scutorum monetae de tarenis duodecim pro singulis scutis super omnibus prioratibus, castellania empostae, baiulivibus, commendis, membris, pensionibus, ac bonis Ordinis tam exemptis quam non exemptis, etiam per commune aerarium (si in mortuario et vacanti extiterint), in quolibet ex tribus proxime sequentibus annis tantum et dumtaxat, praeter et ultra responsiones et impositiones ordinarias, pro rata et iuxta taxam sive aestimationem de anno MDLXXXIII editam, exsolvendam¹ in capitulis provincialibus cuiuslibet prioratus in singulis futuris annis MDCXXXIV, MDCXXXV et MDCXXXVI celebrandis, prout solvi consueverunt responsiones et impositiones, itaut in praedictis tribus annis summa triginta sex millium scutorum, ad praemissum effectum et non alium eroganda, exigi possit et debeat, nec ulterius, iis transactis, quovis praetextu seu colore ipsa impositio continuari valeat, sed statim suppressa et extincta sit et esse censeatur. Volentes, ut pecuniae ex huiusmodi impositione proventurae in arca sub clavibus suae eminentiae et commissariorum super fortificationibus deputatorum conserventur, et exinde, quando opus erit, extrahi valeant per eos fideliter in praefatum usum impendendae; quodque singulis mensibus iidem commissarii rationes et computa expensarum venerando concilio, sub poena de proprio

¹ *Legis exsolvendam id. impositionem* (R. T.).

ipsas expensas illius mensis satisfaciendi, reddere teneantur.

Et quia ita se habet veritas, factaque fideli cum originali collatione, concordare comperimus, ideo in huius rei testimonium bulla nostra magistralis in cera nigra praesentibus est impressa. Datum Melitae in conventu nostro, die XIX mensis novembris MDCXXXIII.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes impositionem huiusmodi, desuperque confectum decretum praesertis, quo exactius observentur, apostolici roboris firmitate communiri summopere desiderent: nos, illos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis, sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, impositionem praedictam, desuperque confectum decretum praesertis, apostolica auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementis.

§ 4. Decernentes impositionem et decretum huiusmodi praesentesque litteras valida, firma et efficacia existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac con-

Confirmat Pontifex.

Decretum italicis apposit.

stitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat contrariis.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxx ianuarii mdcxxxiv, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 30 ianuarii 1634, pontif. anno xi.

CDLXXVI.

Quod Ordinarii locorum et concionatores verbi Dei tempore Adventus et

Quadragesimae necessitates locorum Terrae Sanctae commendari curent.

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Prooemium.

Salvatoris et Domini nostri, qui pro humani generis redemptione se ipsum exinanivit factus obediens usque ad mortem, vices licet immeriti gerentes in terris, inter multiplices gravissimasque apostolicae servitutis curas, in ea praecipua pastoralis sollicitudinis vigilantia incumbimus, ut tanti ac tam salubris mysterii monumenta, quae in civitate Hierusalem et locis circumvicinis sunt, conserventur, et omni, qua fieri poterit, maiori honorificentia recolantur.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Ambrosius de Polla Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia professor ac commissarius Terrae Sanctae nobis nuper exponi fecit, ecclesiae et alia loca pia ibidem existentia fere diruta sint, et quae ibi adhuc sunt monasteria aere alieno, ob impiam Turcarum, haeticorum et schismaticorum tyrannidem et pro sanctae fidei catholicae in eisdem locis conservatione contracto, admodum gravata sint: nos, eorumdem sacrorum monumentorum huiusmodi conservationi et manutentioni, quantum nobis ex alto conceditur, consulere volentes:

§ 2. Venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis necnon omnibus et singulis quorumvis Ordinum, congregationum et institutorum regularium generalibus praesentes committimus et mandamus, ut ad minus duabus vicibus quolibet anno, Adventus et Quadragesimae temporibus, tam per verbi Dei praedicatores in suis sacris concionibus, quam in actionibus et functionibus publicis, necessitates eorumdem sacrorum monumentorum populo proponi et commendari curent et faciant:

Prooemium.

Præcipit prout in rubrica.

quod et omnipotenti Deo honorum omnium retributori acceptissimum, nobis vero gratissimum erit.

Transumptis credi mandat.

§ 3. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die iii februarii mdcxxxiv, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 3 februarii 1634, pontif. anno xi.

CDLXXVII.

Confirmatio quarundam dismembrationum, ac unionum commendarum linguae Franciae hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani.

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

In capitulo generali habito nonnulla fuere statuta pro dismembratione aliquarum commendarum linguae Franciae.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum procuratorum linguae et prioratum Franciae hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani nobis expositum fuit, quod dicta lingua a capitulo generali eiusdem hospitalis de anno mdcxxxi celebrato, pro conservatione prioratum et dignitatum ac pro communi beneficio fratrum eiusdem linguae, infrascriptas provisiones et ordinationes fieri obtinuit, videlicet:

Statuta huiusmodi recensentur.

§ 2. Quod a magno prioratu Franciae dismembrari debeant bona redditus annui viginti millium librarum similium, duae commendae de cambimento, seu melioramento, fratrum eiusdem prioratus erigi debeant, reliqua vero octomillia librarum huiusmodi uniri et incorporari debeant baiulivatu de Morea, eiusdem hospitalis,

cui pariter unitus est baiulivatus de Curii, ea tamen conditione, ut ille commendatarius, qui ad dictum baiulivatum de Morea promotus fuerit, non possit optare, nec promoveri ad aliquem alium prioratum, sed praepetorias seu commendas per eum tempore smutationis dicti baiulivatus obtentas retinere; praeterea, quod debeat applicari et uniri dignitati thesaurarii generalis prioratus S. Ioannis in insula de Corbeil, ita tamen, ut talis unio suum non sortiatur effectum, nisi post obitum moderni dicti prioratus prioris, et cum expressa conditione, ut, quando effectum sortita fuerit, non possit ille, qui de benignitate thesaurarii huiusmodi provisus fuerit, aliquam aliam dignitatem in dicta lingua obtinere; praepetoria autem seu commenda, aut praepetoria seu commendis, et aliis bonis per eum tempore smutationis dictae dignitatis obtentis cum ea gaudere possit: insuper quod a prioratu Aquitaniae dismembretur praepetoria seu commenda de Antigny ad effectum smutiendi eam in lingua pro cambimento vel melioramento fratrum dicti hospitalis; quodque loco illius sit licitum cuicumque dictum prioratum obtinenti cum illo retinere meliorem praepetoriam seu commendam, quam tunc temporis habebit; denique quod a prioratu Campaniae dismembretur praepetoria seu commenda de Beaume ad effectum smutiendi pro cambimento vel melioramento in beneficium fratrum eiusdem prioratus; quodque, ipsius praepetoriae seu commendae loco, ille, qui in priorem prioratus Campaniae electus fuerit, meliorem praepetoriam seu commendam, quam tunc possidebit, retinere valeat, sed post eius obitum praepetoria seu commenda huiusmodi libere pro cambimento seu melioramento fratrum dicti

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

1 Vocem autem nos addimus. B. T. D.

prioratus remaneat; demum, quod omnes supradictae dismembrationes, uniones, applicationes et retentiones intelligantur concessae sine praeiudicio communis aerarii, et cum aliis clausulis et conditionibus expressis in extracto dictae linguae Franciae, ad quem in decreto capitulari desuper emanato habita fuit in omnibus et per omnia relatio.

Preces pro
obtinenda apo-
stolica confir-
matione.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, post publicationem dicti decreti a commissariis deputatis, iuxta illius formam, omnes supradictae dismembrationes, applicationes et assignationes bonorum factae, et ab eadem lingua, nemine discrepante, prout in extracto facto sub die vi septembris proxime praeterito, et postmodum a magno magistro et eius consilio approbatæ fuerint, prout in decreto desuper sub die xi octobris proxime similiter praeteriti continetur, nullā tamen in eis factā mentione duarum dismembrationum, videlicet praeceptoriae seu commendae de Antigny a prioratu Aquitaniae, ac praeceptoriae seu commendae de Beaume a prioratu Campaniae, eo quod illae antea a dictis prioratibus separatae et dismembratae reperiebantur; cupiant autem dicti exponentes omnes supradictas deliberationes dictae linguae, necnon decretum capitulare praedictum, quo maiorem vim obtineant, ac ab omnibus inviolabiliter et perpetuo observentur, apostolicae nostrae confirmationis robore communi: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune, ut infra, providere de benignitate apostolicā dignemur.

Confirmat
Urbanus.

§ 4. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab

homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supradictas linguae deliberationes, necnon decretum capitulare huiusmodi, eorumque communicationem a dictis commissariis factam, et a lingua, ut praefertur, necnon consilio ordinario dicti hospitalis in vim capituli generalis approbatam, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper intervenerint, supplemus.

§ 5. Declarantes, quod, licet in illis non sit facta mentio praeceptoriarum seu commendarum de Antigny et de Beaume, nihilominus, quatenus antea valide dismembratae non essent, tamen semper dismembratae, et, quatenus earum primae dismembrationes validae fuerint, eo casu illae confirmatae censeantur, iuxta formam et tenorem dicti decreti capitularis.

§ 6. Ac decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti hospitalis, etc., capitularibus, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus

Supplet de-
fectus.

Clausulas ap-
ponit.

Obstantibus
derogat.

et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv februarii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 15 februarii 1634, pontif. anno xi.

CDLXXVIII.

Prohibet quominus milites Militiae Christianae ex aerariis eiusdem Militiae pecunias, iocalia et alia bona ipsius Militiae absque Sedis Apostolicae licentiā accipiant, extrahant, etc.¹

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Causae fa-
ciendae prohi-
bitionis.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius Michael Adolphus comes ab Althan, unus ex illis qui Militiam Christianam² sub invocatione conceptionis B. Mariae Virginis immacolatae nobis erigi et institui supplicarunt, nobis nuper, exponi fecit, Militia praedicta ad Dei ac ipsius B. M. V. laudem et gloriam valde diffusa ac dilatata sit, eique magni momenti munera tam in pecuniis quam aliis rebus consistentia donata sint, unde depositarias³ ac aeraria in diversis locis, ad munera huiusmodi recipienda et asservanda, instituere oportuit:

Prohibitio, de
qua in rubrica.

§ 2. Nos, pecuniarum, aliarumque rerum huiusmodi conservationi, rectaeque dispensationi, quantum cum Domino possumus, consulere, dictumque Michael Adolphum comitem specialibus favoribus

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *Militiae Christianae* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *depositarius* (R. T.).

et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis personis, tam ecclesiasticis quam secularibus, sub excommunicationis poenā per contrafacientes incurrendā, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus, ne quaecumque stabilia, pecunias, iocalia et alias res quascumque huiusmodi ex dictis aerariis absque Sedis Apostolicae licentiā accipere, sive extrahere vel distrahere, aut ut accipiantur sive extrahantur vel distrahantur permittere, sub quovis quaesito colore vel praetextu, audeant seu praesumant: volumusque, ut pecuniae et alia praedicta in dictae Militiae servitium et non alios usus expendantur et convertantur.

§ 3. Non obstantibus in contrarium factis quibuscumque.

Obstantium
derogatio.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv februarii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 15 februarii 1634, pontif. anno xi.

CDLXXIX.

Commissio nuncio Hispaniarum, ut significet commissario cruciatae se gravasse clerum Castellae et Legionis, ipsum cogendo sub censuris ad solutionem excusati post lapsum quinquennii concordiae desuper initae et a Sancta Sede confirmatae¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Venerabili fratri Laurentio episcopo Senogalliensi, nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium

Apostolatus officium, humilitati nostrae, meritis licet imparibus, divinâ providentiâ commissum, iugiter nos compellit omni sollicitudine invigilare, ne immunitatis ecclesiasticae iura et privilegia violentur, sed personis ecclesiasticis salva et illaesa conserventur.

Facti series

§ 1. Sane ex gravi dilectorum filiorum cleri regnorum Castellae et Legionis querimoniâ accepimus, commissarium cruciatae ad concordiae initae¹ inter charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum regem catholicum ex unâ ac eisdem clerum ex alterâ partibus (super solutione concessionis primae decimae universis parochiis² in regnis et dominiis Hispaniarum ac insulis eisdem regnis adiacentibus ad rationem ducentorum et quinquaginta millium ducatorum monetae Hispaniarum quoad praefata regna Castellae et Legionis annuatim solvendorum) et a nobis auctoritate apostolicâ confirmatae executionem procedere, licet concordia et confirmatio praedictae ad quinque annos iam a pluribus mensibus citra elapsos restrictae et limitatae sint, neque solutio huiusmodi absque novâ concordia et novâ Sedis Apostolicae licentiâ exigi possit, quandoquidem prima decima huiusmodi non pro certâ summâ, minusque pro dictâ³ summâ ducentorum quinquaginta millium ducatorum praedictorum, ab eadem Sede concedatur, sed potius pro decimâ ditioris domus cuiuslibet parochiae regnorum et dominiorum huiusmodi,

¹ Hanc vide supra pag. 166 seqq. (R. T.).

² Potius lege ab (vel in) universis parochiis (R. T.).

³ Ed. Main. h. praedictâ loco pro dictâ (R. T.).

ita ut, elapso concordiae et confirmationis apostolicae tempore, clerus ipse ad alicuius summae ducatorum solutionem eo praetextu nullo modo teneatur, minusque ad id cogi possit seu debeat, sed ea dumtaxat ditioris domus cuiuslibet parochiae decima exigi debeat pro tempore tantum quo eidem Philippo regi auctoritate apostolicâ concessa reperitur.

§ 2. Quare, cleri praedictorum indemnitati, iuxta creditum nobis desuper apostolicae servitutis officium, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut eidem commissario significes, quod ipse commissarius, cum nullam ad id habeat facultatem, male et perperam fecit gravando eosdem clerum, etiam sub censuris, ad solvendum post lapsum dicti quinquennii concordiae et confirmationis apostolicae huiusmodi, quodque de cetero a praemissis omnibus absteat, donec alia cum eisdem clero concordia desuper inita et apostolicâ auctoritate confirmata fuerit, et, ob gravamen eisdem clero illatum ac censuras et poenas ecclesiasticas per eum propterea incursas conscientiae suae consulat.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique indicari ac definiiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis,

Commissio, de qua in rubrica.

Clausulae

Derogatio contrariorum.

etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam commissario praedicto pro tempore existenti, et quibusvis aliis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die x martii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 10 martii 1634, pontif. anno XI.

CDLXXX.

Commissio eidem nuncio, ut moneat eundem commissarium cruciatae, ne officia notariatuum cruciatae, subsidii et excusati vendat¹.

Venerabili fratri Laurentio episcopo Senogalliensi, nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium

Apostolatus officium, humilitati nostrae, meritis licet imparibus, divinâ providentiâ commissum, iugiter nos compellit omni sollicitudine invigilare, ne immunitatis ecclesiasticae iura et privilegia violentur, sed personis ecclesiasticis salva et illaesa conserventur.

Commissio, in qua non dicitur ultra concessionem Sedis Apostolicae a clero derogari.

§ 1. Sane ex gravi dilectorum filiorum cleri regnorum Castellae et Legionis querimoniâ accepimus, commissarium cruciatae ad concordiae initae inter charis-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Primae duae § eadem ac const. praec. (R. T.).

simum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum regem catholicum ex unâ ac eisdem clerum ex alterâ partibus (super solutione concessionis primae decimae in universis parochiis in regnis et dominiis Hispaniarum ac insulis eisdem regnis adiacentibus ad rationem ducentorum et quinquaginta millium ducatorum monetae Hispaniarum, quoad praefata regna Castellae et Legionis annuatim solvendorum) et a nobis auctoritate apostolicâ confirmatae executionem procedere, licet concordia et confirmatio praedictae ad quinque annos iam a pluribus mensibus citra elapsos restrictae¹ et limitatae sint, neque solutio huiusmodi absque novâ concordia et novâ Sedis Apostolicae licentiâ exigi possit, quandoquidem prima decima huiusmodi non pro certâ summâ, minusque pro dictâ summâ ducentorum quinquaginta millium ducatorum praedictorum, ab eadem Sede concedatur, sed potius pro decimâ ditioris domus cuiuslibet parochiae regnorum et dominiorum huiusmodi, ita ut, elapso concordiae et confirmationis apostolicae tempore, clerus ipse ad alicuius summae ducatorum solutionem eo praetextu nullo modo teneatur, minusque ad id cogi possit seu debeat, sed ea dumtaxat ditioris domus cuiuslibet parochiae decima exigi debeat pro tempore tantum quo eidem Philippo regi auctoritate apostolicâ concessa reperitur.

§ 2. Quare, cleri praedictorum indemnitati, iuxta creditum nobis desuper apostolicae servitutis officium, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut eidem commissario significes, quod ipse commissarius, cum nullam ad id haberet facultatem, male et perperam fecit gravando eosdem clerum, et² sub censuris, ad solvendum post lapsum dicti

¹ Perperam ed. Main. legit restituta (R. T.).

² Antea pag. 374 b lectum fuit etiam (R. T.).

quinquennii concordiae et confirmationis apostolicae huiusmodi, quodque de cetero a praemissis omnino absteat, donec alia cum eisdem clero concordia desuper inita et apostolica auctoritate confirmata fuerit, et, ob gravamen eisdem clero illatum ac censuras et poenas ecclesiasticas per eum propterea incursas, conscientiae suae consulat.

Officiaque et notariatus cruciatiae vel excusati vendi.

§ 3. Praeterea eundem commissarium auctoritate nostrâ moneas, ne notariatus et officia cruciatiae, subsidii et primae decimae excusati nuncupati huiusmodi, cum ecclesiastica officia sint, a ministris regiis vendi seu alienari quoquo modo permittat, minusque cogat clerum ad solutionem aliquam faciendam eis qui officia huiusmodi, sive alterum eorum, ement¹, seu iam forsâ de facto emerint, nosque, sub excommunicationis latae sententiae poenâ per contrafacientes ipso facto incurrendâ, serio prohibere, ne officia et aliâ praefata emantur vel vendantur, sed circa haec servari debere omnia, quae hactenus servari consueverunt.

Clausulae.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque,

indultis, litteris apostolicis, et¹ commissario praedicto pro tempore existenti, et quibusvis aliis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, ad effectum praemissum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die x martii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 6 martii 1634, pontif. anno xi.

CDLXXXI.

Committitur nuncio Franciae, ut absolvat ducem de Espernon, eiusque ministros, ad tempus, cum reincidentiâ, ab excommunicatione, aliisque censuris et poenis, in quas incidisse declarati fuerunt ab archiepiscopo Burdegalensi ob violentias eidem archiepiscopo et nonnullis e clero civitatis Burdegalensis illatas².

Dilecto filio nostro, Alexandro S. R. E. presbytero cardinali Bichio nuncupato,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Alma et pia mater Ecclesia in reos iuste et severe animadvertit, eosdem resipiscen-tes postea recipit, ac depositâ cordis duritie veniam humiliter postulantibus benigne clementerque ignoscit.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit nobilis vir Ioannes Aloysius dux de Espernon ac provinciae Aquitanae pro charissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum rege christianissimo gubernata-

Facili series.

¹ Antea pag. 375 a lectum fuit *etiam* (R. T.).
² Ex Regest. in Secret. Brev.

tor, quod, ut venerabilis frater Henricus archiepiscopus Burdegalensis praetendit, post nonnullas violentias contra personam eiusdem Henrici archiepiscopi, eiusque ministrorum, ac nonnullorum ex clero civitatis Burdegalensis, aliosque assertos excessus contra immunitatem et iurisdictionem ecclesiasticam per ipsum Ioannem Aloysium ducem, eiusque locumtenentem, officiales et ministros in praedictâ civitate Burdegalensi factas et perpetratas, iidem Ioannes Aloysius dux, eiusque locumtenens, ac officiales et ministri, in excommunicationem, aliasque ecclesiasticas sententias, censuras et poenas iuxta sacrorum canonum et generalium conciliorum dispositionem incidisse, ab eodem Henrico archiepiscopo declarati fuerunt; a qua quidem declaratione sive sententiâ cum dictus Ioannes Aloysius dux, iura sua coram nobis et hac Sanctâ Sede deducere cupiens, ad nos et Sedem eandem appellaverit, nihilominus pro conscientiae suae securitate et quiete nobis humiliter supplicari fecit, ut sibi, eiusque locumtenenti, officialibus et ministris ac complicibus, de opportuna absolutionis beneficio providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Commissio, de qua in rubrica.

§ 2. Nos igitur, cum eodem Ioanne Aloysio duce, aliisque praefatis more pii patris agere, non tamen iurisdictioni et immunitati ecclesiasticae in aliquo praedictarum ac excessuum huiusmodi, si qui sint, qualitates, quantitates et circumstantias, etiam quantumlibet aggravantes, praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, circumspeditioni tuae, de cuius fide, integritate, prudentiâ ac honoris domus Dei zelo plurimum in Domino confidimus, per praesentes iniungimus, ut per te, seu personam pontificali seu saltem aliâ ecclesiasticâ dignitate praeditam a te arbi-

trio tuo subdelegandam, Ioannem Aloysium ducem, eiusque officiales et ministros ac complices, si et postquam coram te, sive tuo subdelegato, comparuerint, ibique humiliter exposuerint, se velle appellationem seu appellationes ad nos et Sedem Apostolicam super praemissis interpositas debito tempore prosequi, et ideo, ne praefato processu pendente, in censuris et poenis fulminatis ulterius permanere contingat, supplicent sibi absolutionis beneficium saltem ad tempus concedi et impartiri, tunc et eo casu, tibi, tuoque deputato huiusmodi, ut ad aliquod tempus tibi vel tuo delegato benevisum, eundem Ioannem Aloysium ducem, eiusque officiales, ministros et complices, a praefatis censuris et poenis, cum reincidentiâ eo ipso incurrendâ ex solo lapsu praefati temporis absque aliquo alio decreto vel novâ denunciatione, declaratione seu publicatione faciendâ, absolvas in formâ Ecclesiae consuetâ, factâ tamen per praefatum ducem, aliosque officiales, ministros et complices praefatos, promissione de parendo mandatis nostris, et sanctae matris Ecclesiae, ac de peragendâ poenitentia, si qua¹ per nos et Sedem Apostolicam iniungenda fuerit, super quibus tibi facultatem opportunam concedimus.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, necnon in universalibus, provincialibus, synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, dictae ecclesiae Burdegalensis statutis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, ac consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xi martii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 10 martii 1634, pontif. anno xi.

¹ Edit. Main. legit *quae* (R. T.).

CDLXXXII.

*Indictio seu impositio duorum pro centenario super omnibus fructibus et pensionibus ecclesiasticis universae Italiae*¹.

Urbanus episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Procerum.

Nuper nos, ingentes orthodoxae fidei hostium in inclytam Germaniam irruptiones et catholicorum illarum partium oppressiones ac miserabilem statum paternâ mediatione considerantes, et ne ipsi catholici in maiores inciderent aerumnas anxie pertimescentes, charissimo in Christo filio nostro Ferdinando Romanorum regi in imperatorem electo, quacumque potuimus opportunâ ratione, subvenire statuimus.

Necessitas imponendi.

§ 1. Verum, quia camerae nostrae apostolicae vires valde attritae ad ea comparanda subsidia, quae imminentes postulabant necessitates, nequaquam sufficiebant, ad aliarum etiam ecclesiarum peculium nos convertere coacti fuimus; et proinde, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium consilio et assensu, indiximus et imposuimus sex integras decimas omnium et quorumcumque fructuum, reddituum, proventuum, obventionum, distributionum quotidianarum et emolumentorum, ordinariorum et extraordinariorum, omnium ecclesiarum, etiam patriarchalium et metropolitanarum, ac quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, tam secularium quam cuiusvis Ordinis regularium, etiam militiarum, quas omnes per ea² obtinentes (nonnullis tamen, utpote S. R. E. cardinalibus, militibus S. Ioannis Hierosolymitani, ac duodecim congregationibus quae cum camerâ praedictâ aliâs concordaverant, exceptis), pro unâ intra tunc proximum diem festum S. Michaëlis Archangeli mensis septembris, et pro aliâ intra idem festum anni tunc proxime futuri, ac pro tertiâ partibus aequalibus intra illum ipsum diem festum consequentis anni, camerae praedictae et illius depositario generali ad id constituendo voluimus persolvi, prout in nostris sub datum XII kalendas februarii, pontificatus nostri anno IX, desuper confectis litteris plenius continetur¹.

§ 2. Verum, quia postmodum calamitates Germaniae, cum magno animi nostri dolore, admodum invaluerunt, et res catholicorum in deterius prolapsae longe maiora, quam ex dictis sex integris decimis colligi possint, auxilia postulare cognovimus, aliud magis opportunum remedium adhibere voluimus, certo nobis persuadentes, neminem fore, qui, circumspiculis causarum et temporum qualitatibus, onus sibi in tam piam causam imponendum prompte et lubenter non subeat.

Causa huius constitutionis.

§ 3. Habitâ itaque cum eisdem S. R. E. cardinalibus super praemissis maturâ deliberatione, de eorum consilio et assensu, impositionem sex integrarum decimarum, quoad solutionem tertiae partis earumdem adhuc non exactae de cetero faciendam, revocantes et annullantes, ac viribus et effectu carere, ac neminem ex nominatis obligatis in dictis litteris ad ipsius tertiae partis non exactae solutionem cogi posse aut debere declarantes, indicimus et imponimus ad decepnium proximum solutionem annuam duorum pro quolibet centenario omnium et quorumcumque fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum, distributionum quotidianarum et emolumentorum, ordinariorum et extraordinariorum, omnium et quarumcumque ecclesiarum patriarchalium, primatialium, metropolitanarum, cathedra-

Omnes ecclesiasticos obligat, exceptis solum paucis.

1 Quas vide sup. loc. cit. in notâ ad rubr. (R. T.).

1 Aliam indictionem sex decimarum fecit iste Pontifex in Const. CCLXXXV, *Suprema dispositione, super omnibus fructibus ecclesiasticis Italiae ut supra pag. 192.*

2 Potius legerem *quas per omnes ea, etc.* (R. T.).

lium, collegiatarum et parochialium, necnon monasteriorum et conventuum, ac etiam mensarum patriarchalium, primatialium, archiepiscopalium, episcopalium, abbatialium, capitularium et conventualium, prioratum quoque praepositarum, praepositoriarum, canonicatum, praebendarum, dignitatum, personatum, administrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam iurispatronatus¹ laicorum, tam ex privilegio, quam ex fundatione et dotatione, cum curâ et sine curâ, secularium, ac sancti Benedicti, sancti Augustini, Cluniacensium, Cisterciensium, Praemonstratensium, sancti Basilii, Silvestrinorum, et, qui proprietates redditusque certos ex privilegio vel aliâs possident, Mendicantium, ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus, necnon congregationum regularium, et hospitalium etiam, pauperum hospitalitatem non exercentium, seu bona et redditus ultra infirmorum necessitates et alia pro quibus instituta sunt pia officia exercenda possidentium (non tamen per cardinales praedictos, quia ipsi pro sustinendâ tantâ dignitate gravissimas impensas et labores Reipublicae Christianae causâ continuo subire coguntur, obtentorum², necnon sanctae Mariae Theutonicorum, S. Lazari de Altopassu, Templi Dominici, et aliarum³, non tamen hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani⁴ in Italiâ universâ consistentium, et etiam duodecim congregationum, quae cum camerâ praedictâ de subsidio ordinario concordarunt⁵), et insuper omnium collegiorum possidentium bona stabilia fructifera ec-

clesiastica per viam unionis, aggregationis, aut alio quovis titulo, monasteriorum, prioratum et beneficiorum ecclesiasticorum, quovis nomine nuncupatorum, secundum verum et realem annum valorem fructuum, reddituum, proventuum et aliorum praemissorum; necnon etiam indicimus et imponimus ad idem tempus similem annuam solutionem duorum pro singulo centenario omnium et quarumcumque pensionum annuarum super fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis ac distributionibus in favorem quorumcumque, etiam duodecim congregationum¹ praedictarum, assignatarum et assignandarum; percipiendam, exigendam et levandam ab omnibus et quibuscumque episcopis, archiepiscopis et primatibus, patriarchis et alijs ecclesiarum praelatis, ac ceteris cuiuscumque dignitatis, gradus, status et conditionis personis (praedictis cardinalibus et hospitalis S. Ioannis² Hierosolymitani militibus dumtaxat exceptis) praedicta quocumque iure et titulo obtinentibus et obtenturis, necnon oeconomis et administratoribus perpetuis et temporalibus, usufructuariis, ac fructus, pensiones, res et alia huiusmodi iura ex quacumque causâ sibi apostolicâ auctoritate in toto vel in parte reservata habentibus et habituris, secularibus et regularibus, Ordinum, congregationum, militiarum et hospitalium (non tamen S. Ioannis praedictorum³), necnon ab ipsis ecclesiis, capitulis, conventibus, congregationibus, collegiis, hospitalibus, militiis, mensis, massis et locis, quocumque privilegio et exemptione reali, personali et mixtâ, antiquâ et immemorabili, pacificâ et continuâ suffultis, quos omnes, ad hoc

1 Edit. Main. legit *iurispatronatus* (R. T.).

2 Heic forsâ foret claudenda parenthesis exceptionis (R. T.).

3 Videtur addendum *militiarum* (R. T.).

4 Heic iterum aperienda parenth. except. (R. T.).

5 Et heic statim parenth. claudenda (R. T.).

6 Signum parenthesis forsâ delendum (R. T.).

1 Edit. Main. legit *congregationibus* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *Ioanni* (R. T.).

3 Vel legendum *praedicti*, vel parenthesis claudenda ante vocem *praedictorum* (R. T.).

obligatos, intra diem festum S. Michaëlis archangeli cuiuslibet anni dicti decennii, a proxime venturo incipiendo, ac¹ camerae praedictae et illius depositario generali ad id constituendo omnino volumus persolvi².

Depositarii
onus.

§ 4. Eiusdem vero depositarii munus erit sedulo curare, ut quidquid pecuniarum ex annua solutione huiusmodi colligetur, id diligenter ac fideliter asservetur, de mandato nostro speciali in praedictos usus dumtaxat, nec aliàs, erogandum.

Contra-
eientes poena
excommunicationis
mulctat.

§ 5. Quicumque vero annuam solutionem huiusmodi nullo modo, vel non integre, scienter, aut non secundum verum annuum valorem, fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum, distributionum et emolumentorum, etiam medio iuramento, iuxta id quod a quinquennio citra, si per tantum tempus fuerint possessores, sin minus, pro tempore quo possederint denunciandum, non autem iuxta taxam hactenus observatam exprimendum, vel concordiam cum camera praedicta cum interventu dilecti filii illius commissarii ineundam, in praescriptis terminis non exhibuerint, seu in illorum exhibitione malitiam commiserint vel fraudem, ecclesiarum antistites suspendimus a divinis, capitula vero, conventus et collegia quaecumque ecclesiastico interdicto supponimus, ac singulares personas antistite inferiores excommunicationis sententiã innodamus.

Conductores
ad solutionem
adstringit.

§ 6. Ceterum ad praedictam annuam solutionem consequendam praecipimus etiam omnibus conductoribus, censuariis et locatariis proprietatum, fructuum et iurium praedictorum, etiam huiusmodi pensionibus oneratorum, ut utramque annuam solutionem nomine dominorum ac pensionariorum, ad computum suae quisque locationis, omnibus vero possessoribus, usufructuariis et aliis pensiones solvere debentibus, ut ipsi etiam pensiones huius-

modi¹ nomine pensionariorum camerae et collectoribus seu subcollectoribus deputatis seu deputandis integre persolvant.

§ 7. Decernentes annuam solutionem fructuum, reddituum, proventuum et aliorum iurium praedictorum secundum verum et realem valorem annuum ut praefertur verificandum, vel saltem iuxta taxam de qua cum dilectis filiis nostris Hippolyto S. Eustachii diacono cardinali S. R. E. camerario ac nostro et camerae praedictae thesaurario generali cum interventu commissarii ut praefertur concordaverint, annuae solutionis huiusmodi collectores seu subcollectores praedictos a quibus libuerit integre exigendi optionem facultatemque habere, neque ullas immunitates et exemptiones, etiam ex causã resignationis, cessionis iuris, concordiae, conventionis, compositionis, aut quacumque aliã gravi et onerosã occasione quocumque modo concessas et interim concedendas, integram solutionem huiusmodi minuere vel impedire, neque possessores, usufructuarios, aut alias personas pensiones huiusmodi solvere debentes, etiamsi ipsi iuri et actioni petendae vel detrahendae vel retinendae portionis et ratae partis pensionarios contingentis iureiurando renunciaverint atque ex formã dictae camerae amplissimã caverint, modo aliquo obligari, neque ad id pro dicto tempore constringi posse;

iuxta valo-
rem vel taxam,
vel concordiam
solvendum
est.

§ 8. Omnes vero confessiones et quietantias receptionis annuae solutionis a procuratoribus et ministris camerae praedictae, tam conductoribus, censuariis et locatariis nomine suorum principalium, quam etiam ipsis, necnon possessoribus, usufructuariis, et aliis pensiones solvere debentibus nomine pensionariorum faciendã, perinde valere, atque in iudicio et extra

Quietantias
prohant.

¹ Potius legendum *decimas pensionum huiusmodi*, ut supra pag. 194 b, et alibi, ex g. tom. XII, pag. 461 (n. T.).

¹ Coniunctio ac delenda (n. T.).

² Potius lege *persolvase*, ut pag. 194 a (n. T.).

illud ubique locorum vim habere, ac si ipsismet principalibus et pensionariis praesentibus et solventibus factae et exhibitae fuissent; conductores autem, qui pretium locationis dominis legitime anticipaverint, locationem suam huiusmodi, quam ad hoc prorogamus, usque ad integram satisfactionem, ut prius, etiam adveniente successore, continuare debere; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, sublatã eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Collectorem
generalem insti-
tuit et facultates
illi tribuit.

§ 9. Ut autem omnia praedicta, sicut causa urgens postulat, diligenter et fideliter executioni demandentur, praedictum Hippolytum cardinalem camerarium, cuius integritas atque experientia iam pridem nobis perspecta est, generalem annuae solutionis huiusmodi collectorem in universã Italiã, cum omnibus et quibuscumque privilegiis, iurisdictionibus ac iuribus, quae omnes alii antehac huiusmodi collectores habuerunt, apostolicã auctoritate, tenore praesentium, constituimus et deputamus, eique plenam, liberam et absolutam potestatem, facultatem et auctoritatem tribuimus annuam solutionem huiusmodi, camerae praedictae nomine, ubique procurandi, praedictos omnes, tam coniunctim quam divisim, ad illius integram solutionem, ut praedictum est, faciendam, etiam per edictum locis publicis affigendum, monendi et requirendi, non parentes, fraudantes et ceteros contumaces in censuras et poenas incidisse, servatã formã concilii Tridentini, declarandi, proprietates, res, fructus et alia bona ipsorum

etiam manu regia apprehendendi et usque ad condignam satisfactionem retinendi, contradictores et perturbatores, molestatores et rebelles quoscumque, eisquẽ auxilium, consilium vel favorem publice vel occulte quovis quaesito colore praestantes, cuiuscumque dignitatis, gradus et ordinis fuerint, praedictis et aliis censuris et poenis ecclesiasticis, necnon pecuniariis, ceterisque iuris et facti remediis compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravandi, dignitatibus, beneficiis et officiis omnibus privandi et amovendi et ad futura inhabiles faciendi, interdictum ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachii secularis, quandocumque opus fuerit, invocandi, ad sanitatem vero reversos, qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris et poenis supradictis in formã Ecclesiae consuetã absolvendi, super irregularitate forsã incurã dispensandi et ad pristinum statum omnino restituendi;

§ 10. Praeterea collectores et subcollectores fide et qualitatibus idoneos in omnibus civitatibus, terris et provinciis Italiae praedictae, quotquot viderit expedire, cum simili vel limitatã, non tamen absolvendi, potestate, deputandi, eumque vel eos arbitrio suo revocandi, negligentes et morosos removendi, ac alium seu alios subrogandi, quotiescumque ei videbitur, in delinquentes et suspectos, per se vel alium, seu alios, etiam simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figurã iudicii, inquirendi, et meritis poenis puniendi, modos et formas in praedictis servandos praescribendi, dubia quaecumque in praemissis forte oritura declarandi, ac prorsus omnia et quaecumque circa ea necessaria et opportuna faciendi, statuendi et exequendi, etiamsi talia forent, quae mandatum exigent magis speciale, quam praesentibus est expressum.

§ 11. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII etiam praedecessoris

Abas facultates
dicti collectoris
explicit.

Derogat con-
tractis.

nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, ac aliis apostolicis constitutionibus, necnon ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, congregationum, hospitalium, militiarum et locorum praedictorum, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam cum quibusvis derogatoriis derogatoriis et aliis quibusvis clausulis et decretis, in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quodque praelatis et personis praedictis, eorumque ecclesiis et locis, vel quibusvis aliis, communiter aut divisim, a praedictâ sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, necnon personis, eorumque nominibus, cognominibus, ecclesiis, monasteriis, ordinibus et locis huiusmodi, mentionem: et quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, in genere et in specie, quomodocumque concessis, confirmatis et innovatis, etiam solutionem annuam huiusmodi aliter quam secundum antiquam taxam vel conventionem factam, et nisi in universali solutionum per orbem impositione, fieri prohibentibus, necnon promissionibus, donationibus, obligationibus, iuramentis et renunciationibus, vinculis et cautelis in assignatione praedictarum pensionum factis, quibus per impositionem annuae solutionis huiusmodi neminem teneri, neque eas quoad praemissa contra quemcumque locum habere similiter declaramus; aliisque indultis et litteris apostolicis, generalibus et specialibus, cuiuscumque tenoris existant, per quae praesentibus non expressa aut omnino non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de qui-

bus, quorumque totis tenoribus habenda sit in litteris nostris mentio specialis; quae omnia contra praemissa nolumus omnquam in aliquo suffragari; necnon aliis impositionibus et concessionibus ad tempus nondum elapsam, si quae sint, factis; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 12. Ceterum in exigendâ annuâ solutione huiusmodi constitutionem recolendae memoriae Clementis Papae V similiter praedecessoris nostri in concilio Viennensi editam (quod decimae ad monetam currentem communiter levare, nec calices, libri, ceteraque ornamenta divino cultui dicata ex causâ pignoris capi, vel distrahi, aut aliâs quomodolibet occupari debeant, ubique volumus observari: quin etiam praecipimus, ne quisquam, etiam plura quanticumque valoris beneficia ecclesiastica, seu¹ plures pensiones, aut fructus, seu talia mixtim obtinens, pro litterâ et sigillo quietantiae universalis, si illam habere voluerit, ultra unum carolenum, conficientem quatrenos trigintaseptem monetae romanae, solvere teneatur, nec ad aliud onus etiam praetextu cambii uspiam compellatur.

§ 13. Quia vero difficile nimis esset praesentes litteras quocumque illis opus erit perferre, volumus quoque, ut illarum exemplis, etiam impressis, et notarii publici, ac Hippolyti cardinalis et camerarii praedicti, aut alterius collectoris, seu praelati ecclesiastici, eiusve curiae sigillo ob-signatis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique locorum adhibeatur, quae illis ipsis adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

§ 14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae revocationis, annullationis, indictionum, impositionum, suspensionis, suppositionis, innodationis, decreti, prorogationis, constitutionis, deputationis, tributionis, declarationum,

¹ Verba plures beneficia ecclesiastica, seu delemus (R. T.).

Pro solutione pecunias tantum et non res sacras pro pigore accipere iubet.

Exemplari standum.

Contra lace-rantes poenae.

praeceptorum et voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXXIV, XI kalendas aprilis, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 22 martii 1634, pontif. anno XI.

✠ EGO URBANUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.

- † Ego Dominicus, episcopus Ostiensis et Veliternensis, cardinalis Gymnasius.
 † Ego C., episcopus Portuensis, card. Pius.
 † Ego M., episcopus Tusculanus, cardinalis Lantes.
 † Ego G., episcopus Albanensis, cardinalis Borgia.
 † Ego R. tituli sanctae Praxedis presbyter cardinalis Ubaldinus.
 † Ego Tiberius tituli S. Priscae presbyter cardinalis Mutus.
 † Ego I. tituli S. Sabinae presbyter cardinalis Sabellus.
 † Ego Guido tituli S. Mariae de Populo sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Bentivolus.
 † Ego Fr. Desiderius tituli S. Caroli sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis de Cremona.

† Ego Augustinus tituli S. Bartholomaei in Insula presbyter cardinalis Spinula.

† Ego Cosmus tituli S. Pancratii sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis de Torres.

† Ego A. tituli S. Martini sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis de la Cueva.

† Ego Fr. Antonius tituli S. Honuphrii sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Barberinus.

† Ego B. cardinalis Spada tituli S. Stephani in Monte Coelio.

† Ego Laudivius tituli S. Petri ad Vincula presbyter cardinalis S. Sixti nuncupatus.

† Ego Berlingierius tituli S. Augustini cardinalis Gypsius.

† Ego Ioannes Baptista tituli S. Eusebii presbyter cardinalis Pamphilius.

† Ego E. tituli S. Mariae de Pace presbyter cardinalis Verospius.

† Ego Gregorius tituli Ss. Quirici et Iulitae presbyter cardinalis Narus.

† Ego Franciscus Maria Basilicae Ss. Apostolorum presbyter cardinalis Braccaccius.

Subscriptio-
des.

- † Ego Uldericus tituli S. Anastasiae presbyter cardinalis Carpineus.
- † Ego Stephanus tituli S. Laurentii in Pane et Perna presbyter cardinalis Duratius.
- † Ego Augustinus cardinalis Oregius tituli S. Sixti presbyter.
- †
- †
- †
- †
- † Ego Hyppolitus S. Eustachii diaconus cardinalis Aldobrandinus, S. R. E. camerarius.
- † Ego Franciscus S. Laurentii in Damaso diaconus cardinalis Barberinus, S. R. E. vicecancellarius.
- † Ego P. Maria cardinalis Burghesius.
- † Ego L. sanctae Mariae in Cosmedin diaconus cardinalis Biscia.
- † Ego Martius S. Angeli in Foro Piscium diaconus cardinalis Ginettus, Sanctissimi Domini nostri Papae vicarius.
- † Ego A. Ss. Cosmae et Damiani diaconus cardinalis Caesarinus.
- † Ego S. Agathae diaconus cardinalis Antonius Barberinus.
- †
- †
- †
- †
- †
- † Ego Benedictus Ss. Viti et Modesti diaconus cardinalis Ubaldu.

Anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCXXXIV¹, indictione secundâ, die vero XXIV aprilis, pontificatus Sanctissimi in Christo patris et domini nostri Urbani divinâ providentiâ Papae VIII anno XI, praesentes litterae apostolicae lectae et publicatae fuerunt ad valvas

¹ Erronee edit. Main. legit *trigesimo* (R. T.).

basilicarum Lateranensis, et Principis Apostolorum, cameraeque et cancellariae apostolicae, ac in acie Campi Florae, per nos Franciscum de Paulis et Dominicum Mangilium praelibati Sanctissimi Domini nostri Papae cursores.

IOANNES RADICA, pro D. mag. cursor.

CDLXXXIII.

Indictio iubilaei universalis ad divinam iram avertendam, et catholicae rei pericula ac detrimenta praesertim in Germaniâ ingruentia removenda; et eiusdem prorogatio ad alias duas hebdomadas, cum declaratione, quod possint christifideles supplere in sequentibus duabus, si quid in primis hebdomadis pro consequendâ indulgentiâ huiusmodi omiserint.

Urbanus Papa VIII,

Universis christifidelibus, praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Iteratis precibus, atque indictis publice supplicationibus ad Deum saepius clamavimus, ut calamitatum turbine correptos nos liberaret, et aerumnas populo suo imminentes averteret; quae etsi penitus amotae non sint, ex parte tamen divinâ clementiâ sublatae aut esse mitigatas intelligimus. Commoti igitur catholicae rei periculis et detrimentis, in Germaniâ praesertim ingruentibus, decrevimus in ieiuniis et oratione perseverantes accedere ad eum denuo qui assiduas fidelium petitiones exaudire consuevit: speramus enim, cum sit creator, redemptor et misericors pater animarum nostrarum, fore ut plane nobis propitiatus, et culparum quibus ultionem meremur oblitus, nos voti compotes efficere non dedignetur. Hoc autem ut fructuosius et maiori cum spiritus ardore peragatur, et ex veteri Ecclesiae Romanae omnium matris et

Ad avertenda pericula in Germaniâ praesertim ingruentia

magistrae more, in praesentibus necessitatibus, eiusdem Ecclesiae thesauros, quorum dispensatores a Domino constituti sumus, proferre et largissime erogare decrevimus.

Iubilaeum concedit adimplentibus hic descripta.

§ 1. Itaque, ex parte omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti, omnes et singulos utriusque sexus christifideles, tam in almâ Urbe nostra, quam alibi ubicumque locorum constitutos, apostolicâ auctoritate paterne enixeque requirimus, monemus et in Domino adhortamur ad infrascripta devote peragendum et adimplendum, et ad Deum Salvatorem nostrum orandum, ut per viscera misericordiae suae fidem catholicam protegere, ab hostium conatibus et insidiis defendere, haeresim extirpare, principibus christianis pacem et veram concordiam donare, ac praecipue praesentibus Ecclesiae necessitatibus subvenire dignetur. Nos enim de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, meritis minime suffragantibus, contulit, universis et singulis christifidelibus in almâ Urbe praedictâ degentibus, qui solemnî processioni, quam a basilicâ Principis apostolorum in Vaticano ad ecclesiam archiepiscopalis nostri Sancti Spiritus in Saxia nuncupatam de Urbe feria quartâ sequentis hebdomadae, quae erit XXIX praesentis mensis martii, unâ cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, christianorumque regum et principum apud nos et Apostolicam Sedem oratoribus, omnibusque praelatis et proceribus, ac universo clero et populo agemus, aut alteri ex processionibus, quae feria sextâ eiusdem hebdomadae, XXXI dicti mensis, a basilicâ S. Mariae Maioris ad ecclesiam Lateranensem, et sabbato eiusdem hebdomadae, primâ aprilis, ab ecclesiâ B. Mariae su-

¹ Edit. Main. legit *praesentibus* (R. T.).

pra Minervam ad ecclesiam eiusdem B. Mariae de Animâ etiam nuncupatam, respective, de mane per universum clerum tam secularem quam regularem, post meridiem vero per archiconfraternitates et confraternitates secularium canonicè institutas almae Urbis praedictae fient, interfuerint; vel qui in eadem, seu immediate sequenti hebdomadâ, duas ex dictis basilicis sive ecclesiis saltem semel visiterint, ibique devote, ut supra, Deum oraverint, necnon feriâ quartâ et sextâ ac sabbato eiusdem vel sequentis hebdomadae ieiunaverint, atque peccata sua confessi sequenti saltem die dominico sanctissimum Eucharistiae sacramentum reverenter sumpserint, et eleemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggererit, fecerint; ceteris vero omnibus et singulis fidelibus extra Urbem existentibus in quibusvis civitatibus, terris et locis, qui processioni ab Ordinariis locorum, vel eorum vicariis, seu officialibus, vel de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, primâ vel secundâ hebdomadâ postquam ad eorum notitiam hae nostrae litterae devenerint indicendae et agendae interfuerint; vel ecclesiam seu ecclesias per eosdem designandas saltem semel visiterint, ibique, ut supra, Deum oraverint, ac feriâ quartâ, sextâ, et sabbato alterius ex duabus hebdomadis ab eisdem deputandis ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi ac sanctissimâ communionem refecti fuerint, et eleemosynas similiter pro arbitrio suo fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur.

§ 2. Navigantes vero aut iter agentes, ut cum primum ad sua se se domicilia

Itinerantibus, regularibus, turrimis, captivis.

¹ Videtur legendum *alterutris* (R. T.).

et aliis impedi-
tis, modum sta-
tuit.

reecerint, suprascriptis peractis, et, loco interventus in processione, visitata ecclesia cathedrali, vel maiore, aut parochiali loci eiusdem domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant. Regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in clausuris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam religiosis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut in captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, scilicet ieiunium, elemosynam, ecclesiaeque seu ecclesiarum visitationem, ac interventum in processione et orationem, vel eorum aliorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, quem ut infra elegerint, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

Eligendi confessarium, qui eos absolvat, etiam a reservatione (excepta haereticis), facultatem concedit.

§ 3. Cupientes autem omnes christifideles participes fieri huius pretiosissimi thesauri, universis et singulis utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis regularem, ex approbatione a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris a iure vel ab homine quavis causa latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae (etiam in litteris die Coenae Domini legitis contentis) et aliis per quascumque nostras, aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, qua-

rum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum, non tamen a crimine haeresis, absolvere et liberare valeant.

§ 4. Et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

Ac vota commutat, praeter castitatis, ac religionis.

§ 5. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim, absque ulla mora, retardatione vel impedimento, per suas ecclesias, dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ac cleris et populis sibi subiectis solemnes processiones et supplicationes indicant et celebrent, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

Executores deputat.

§ 6. Non intendimus autem per praesentes super aliqua irregularitate publica vel occulta, nota, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae;

Habilitandi potestatem non tribuit.

§ 7. Neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolica Sede, vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliis in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis hu-

Publica denunciati quomodo possint consequi declarant.

iusmodi iubilaei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Contrariis derogat.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei, indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regula nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servata habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praesentium, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Exemplis eisdem haberi debet.

§ 9. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii martii mdcxxxiv, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 23 martij 1634, pontif. anno. xi.

CDLXXXIV.

Communicatio privilegiorum omnium, non Mendicantium et Mendicantium Ordinibus seu Congregationibus Clericorum concessorum, fratribus Discalceatis Hispaniarum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum.

Urbanus Papa VIII,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Redemptoris nostri Iesu Christi Salvatoris exemplo¹, quo se ipsum exinanens, formamque servi accipiens, sui sanguinis profusione nos redemit, assidua meditatione pensantes, continuis stimulis, ut, tantae liberalitatis memores, gemitus maxime filiorum Ecclesiae in vinculis compeditorum et misericordiam nobis postulantium audientes, paternam sollicitudine ad opem illis quam possumus ferendam eo promptius excitemur, quo illos apud gentes barbaras et incultas durior servitus premit, vincula coarctant, perdita patria et amissi parentes affligunt; necnon eorum, quos frequentes sacramentorum Ecclesiae participatio non recreat, imo spiritualis perditionis evidentius terret periculum, saluti, quantum cum Domino possumus, libenter consulamus, illosque ab illa miserabili servitute sublevemus;

Exordium.

¹ Istorum fratrum congregationem Hispaniarum inter alios Mendicantium Ordines adscriptis Paulus V et eis privilegia communicavit in Constit. cXLVIII (al. 146), *Ecclesiae*, tom. xi, pagina 608. Cetera lege ad huius Pont. Const. *Cumsicut*, tom. xiii, pag. 427.

² Legendum potius *exemplum* (R. T.).